

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egy évre 100.000 K
 Három évre 250.000 K
 EGYES SZÁM ÁRA:
 Magyarországon 2000 K. Ausztriában
 4 öst. Ausztriában 2000 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
 FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELNIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
 VIII. kerület, Rékai Sallárd uca 3. szám
 Telefon: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-35

XV. évfolyam

Budapest, 1924 szeptember 22

35. szám

A miniszterek vidéken

Minisztermentes vasárnapja volt Budapestnek. Bethlen István gróf miniszterelnök Radványban vadászik, Vass József dr. miniszterelnökhelyettes és népjóléti miniszter a vasárnapot Szentgotthárdon töltötte, ahol Vargha Gábor beszámolóján vet részt. Csáky Károly honvédelmi miniszter is vidéken van, ahol szabadságidejét tölti. Csákyt Walko Lajos kereskedelmi miniszter helyettesíti, de ő sem volt ma a fővárosban, hanem zugligeti vilájában pihent. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter erdősokonyai pártijában üdül néhány napig, Pesthy Pál igazságügyminiszter ózdi birtokán nyaral, Bud János Balatonalmádban töltötte a vasárnapot. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter hidegkúti villájában olvasta át a pihenőnapot, Rakovszky Iván belügyminiszter Debrecen városát tisztelte meg látogatásával. Daruváry Géza dr. külügyminiszter még Bécsben tartózkodik. Egyedül Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter volt Budapesten, de ő is csak a Svábhegyen, ahol Istenhegyi-uti villájában a vasárnapot családjával töltötte.

Tisza István emlékűnnep Debrecenben

Leleplezték Tisza gróf arcképeét
 Debrecen, szeptember 21.

Fényes keretek között zajlott le vasárnap délelőtt a debreceni volt kettős honvédszázarezred emlékűnnepére, melyet Tisza István és az ezred hősi halottjai emlékének szenteltek.

Az emlékűnnepély a honvédszázarezredben berendezett Tisza-szoba felavatásával kezdődött, ahol Tisza István grófnak Czizler festőművész által festett életnagyságu képét helyezték el. Flohr János tábornok röviden szólta a Tisza István-émlékűnnepzés munkáját. Beszède utolsó szavai alatt hullott le a lepel a képről. Utána tolváradi Asboth István tábornok tartotta meg emlékbeszédét Tisza István grófról.

Ezután az emlékmű megkoszorúzása következett. Vitéz Nagy Pál tábornok a honvédség nevében, Ferencsik tábornok a honvédelmi miniszter nevében, József Ferenc királyi herceg édesatyja nevében, Horváth Lajos a Tisza-émlékűnnepzés nevében, Magos György polgármester Debrecen város nevében helyezték koszorút az emlékmű talpára.

Az ünnepség után katonai zenezenet vonult el Horthy István tábornok előtt.

Délben 150 kerékpáros bankett volt.

Ujabb kétmilliárdos följelentés a szalámi ügyben

Polzer Ernő bizományost gyanúsítják a nagyarányú sikkasztással — A bizományos párisi kiránduláson van — Szabolcs Vilmost és Stark Imrét elbocsájtották a főkapitányságról — Kondor Józsefet nem találják — Polzer cégvezetőjének vallomása

A Szalámi kontremín-ügyben vasárnapon újabb följelentés érkezett a főkapitányságra és ezzel a botrány ismét nagyobb lendületet kapott.

A vasárnapi események a szombaton előállított Szabolcs Vilmos és Stark Imre tőzsebizományosok, valamint Kondor József eltűnése körül mozogtak, amikor megjelent dr. Kiss István rendőrtanácsosnál, az intellektuális osztály vezetőjénél Sényi Miklós, a szalámi szindikátus bankárja és

följelentést tett Polzer Ernő vadászcecai tőzsebizományos ellen, sikkasztás miatt.

A följelentés lényegében ugyanaz, mint amilyent a többi bizományos elle tettek, hogy a kosztbevett szalámi részvényeket, abban a hiszemben, hogy olcsóbban vissza fogják vásárolhatni, piacra dobták. Sényi följelentése szerint

Polzer kétmilliárd korona értékű részvényt adott el ilymódon.

Szabolcs Vilmost és Stark Imrét vasárnap délelőtt hallgatta ki részletesen Papp rendőrtanácsos. Szabolcs elismerte, hogy kilencszáz darab Stark pedig ezerötven darab szalámi részvényt vett át, mindegyik külön-külön kétszázmillió korona kosztjéért ellenében. A papírokat mindketten továbbadták

Kondor József tőzsebizományosnak, akinek irodája Nádor uca 23. szám alatt van.

Hogy Kondor hová tette az értékpapírokat, eladta-e vagy sem, azt egyikük sem tudja. A detektívek már szombaton keresték Kondort, de nem tudták megtalálni.

Kondor családja nem tud közlelbi felvilágosítást adni a tőzsebizományos hollétéről.

de szökésének ellentmond az a tény, hogy

üllevélét, amelyikkel bármely pillanathban Európa valamennyi országába akadálytalanul eljuthatott volna, otthon hagyta.

A rendőrségen bizonyosra veszik, hogy Kondor

nem szökött meg és egy-két napon önként fog jelentkezni.

Főként arra építik ezt a fáltevést, hogy Kondor vagyona, lakása és berendezése jóval meghaladja a szindikátus által bejelentett kárt.

Szabolcs Vilmost és Stark Imrét vasárnapi kihallgatásuk után a déli órákban elbocsájtották a rendőrségről.

A Polzer Ernő ellen tett följele-

tést Kiss főtanácsos azonnal kiosztotta Nemes Sándor detektív-felügyelő csoportjának. Egy detektív ment ki Polzer Vadász-utcai lakására és

azonnali megjelenésre szóló fűdzést akart kézbesíteni Polzernak. Mintán a detektívek a hozzátartozók azt mondták, hogy Polzer jelenleg Párisban tartózkodik, a detektív abban a hiszemben,

hogy Polzer megszökött, telefonon tett jelentést a főkapitányságra.

ahonnan azonnal detektíveket küldtek ki, hogy az állítólagos szökés ügyében indítsák meg a nyomozást. Időközben tudomást szerezett a dolgról Polzer cégvezetője, aki kocsin a főkapitányságra sietett és kihallgatásra jelentkezett az ügy referensénél, Papp főtanácsosnál.

A cégvezető bejelentette, hogy tudomása van arról, hogy Polzernél nagyobb menységű szalámi részvény van.

Hogy hány darab és milyen értékű, azt nem tudja. Ellenben

Polzer nincsen Budapesten, Párisban van, még hozzá nem is üzleti ügyben, hanem egyszerű kirándulásra utazott oda.

Walko törvényt készít a magántisztviselők jogviszonyainak rendezéséről

A kereskedelmi minisztériumban rendkívül fontos javaslat készül. Walko Lajos kereskedelmi miniszter Jeszovics János dr. miniszteri tanácsossal, a törvényelőkészítő osztály vezetőjével, most szövegezteti

a magántisztviselők jogviszonyainak rendezéséről

szóló törvényjavaslatot, amely késő őszre kerül a nemzetgyűlés elé. A magántisztviselők jogviszonyai már régóta rendezésre szorulnak. A megváltozott gazdasági viszonyok, a megérthetőségek, az elhelyezkedés akadályai, stb., egészen új intézkedések kérését tették szükségessé. A magántisztviselők jogviszonyainak rendezéséről szóló törvényjavaslat — értesüléseink szerint — megegyezően védi a hivatalnokokat a munkaadókkal szemben és a változott gazdasági viszonyokra való tekintettel

a felmondási időt lényegesen meghosszabbítja, a végkielégítést összeget pedig felemeli.

A javaslat még nem készült el teljesen. Munkatársunk beszélt az ügyben Jeszovics János dr. miniszteri tanácsossal, a törvényjavaslat készítőjével, aki

A cégvezető tudomása szerint a Polzernél levő részvények

október másodikli terminára adandók vissza a szindikátusnak, a kölcsönadott kosztjé megfizetése ellenében

és mint a cégvezető kijelentette, Polzer e kötelezettségének eleget is fog tenni.

A cégvezető vallomásáról jegyzőkönyvet tett föl, majd Papp tanácsos és Kiss főtanácsos

együttes referáláson jelentek meg Katona Rezső főtanácsosnál, a bünyűgyi osztály vezetőjénél

és jelentést tettek az ügy újabb fejleményeiről.

A rendőrség vezető emberei vasárnap nem határoztak a további teendők felől.

hanem megvárják a legközelebbi napok eredményeit, amelyek re meglehetősen tisztázni fogják, hogy a szalámi részvények kontremínálása körül föltételek egyáltalán bünessélekmény és ha igen kit terhel ezért felelősség.

A Hétfői Napló tudósítójának és tesulése szerint Szabolcs és Stark szarolás kísérlete miatt följelentették a szalámi szindikátust, meghurcoltatásuk miatt.

kijelentette, hogy részleteket még nem közölhet, mert a javaslat előzetesen még csak a tervezés stádiumában van.

A kereskedelmi minisztériumban készült egy másik törvényjavaslat is, amely

a Máv. reorganizációjáról

szól. Ez a javaslat néhány napon belül végleges formát ölt, ugyhogy két héten belül minisztertanács elé kerül. Ertesüléseink szerint a Máv. reorganizációjáról szóló törvényjavaslat intenciói alapján a kormány nem szándékozik kölcsönt felvenni a Máv. szállítására, mert azt reméli, hogy kölcsön nélkül is szalálni lehet az államvasutakat, a Máv. nak kereskedelmi vállalatá váló átszervezése által. A kölcsönfelvétel azonban csak rövid időre kerül le a napirendről, mert a legilletékesebb helyről nyert értesüléseink szerint

a Máv. kölcsönének kérdésével már Smith főbiztos is foglalkozott és a Máv. helyzetének áttanulmányozása alapján úgy találta, hogy a Máv. nem lehet el gondák burhadások nélkül.

Már pedig beruházásokra a Máv. bevételai nem fognak alapot szolgáltatni.

Princip Gavriło,

a trónörökös-gyilkos ifokzafos vallomása egy hüvös-völgyi világlában

A függöny ráncal közlül kinyulak egy massza — Német diákján, aki transzban franciául és szerbül beszél

— A Hétfői Napló tudósítójától. —
Autóknak bugva vág neki a Béla király útján. Szinte falja a kilométereket. Egy villa vasrácsos kapuján befordulnak. A gépkecsé odasimul a terrasz feljárójához. Felmegyünk a lépcsőn. A kis szalonnás ültető társaság fogad. Egy idősebb, két fiatalabb hölgy és két úr. Spirítusokat. Az idős hölgy a szellemvezető. Kétszám beemutat. Az idős hölgy elmondja, hogy már három napja materializációs kísérletekkel foglalkoznak. Eddig még nem sikerült. Talán ma — reménykedik.

Mi vagy szellemestvér! — Gavriło Princip...

Kezldődik a szanasz. A társaság körül állja a kis asztal. A nagy csillár lefolyik. Felhívulja. A menyegzőt apró csuványok takart villanykörte függ. Csak az asztal világítja meg. A sarokban alig észrevehető, mályvaszín függönyvel elkerített filk. Mellette harmonium áll. A harmoniumnyúl egy lila szemcsebezős fiatal leány. Imádkoznak. Azután leülnek az asztal köré. En a szellemvezető hát mögött kapok helyet, mert nem vagyok hívó. A harmonium bugva szólal meg. Góndot Ave Máriának ütemei töltik meg a kis szobát. Az út spirítusokat az asztal lapjára helyez kezét. Tíz kiterjesztett ujju tenyér. Egyik a másikat érinti. Kéz a spirítus lánc.

Az idős hölgy megszólal. Az úr szellem körül közlül idéz egyet. Egy pere sem tellik el és egyik ábraktüggöny megléban. Az asztal végén ül egy hölgy. Német diákján. Lassan lehunyja a szemét. Figyelem! Ott. Bógvadt, álmos az arca.

A szellemvezető megszólal:
— *Üdvözöllek szellemestvér. Az Úr nevében szól igazat! Ki vagy!*

Két-három másodperc tellik el. Azután megszólal a diákján:
— *Jean Gavriło Princip...*

— *Csendes, kellemes hangon beszél a diákján. Franciául, holott a németek közt egyetlen nyelvet sem ismer. Türedezett, szakgatótt felmondatok: — Si je battais (ha építenék)... befejezem volna... nem kell mindent megmondani... — szinte nyüzsgörögve mond még néhány szót, aztán egyre fokozódóbb gyorsasággal kezd beszélni szerbül. Néha-néha elcsúszik a hangja. Valami fájdalom — talán búvábnát — lehet érezni a szavak hangnyúlásában. De nem értjük. A társaságban senki sem tud szerbül.*

A szellemvezető jelt ad. Felozlatják a spirítus láncot. Világos van. Izgatottan beszélnek egymás között.

Negyedóra mulva újra együtt ülünk. Megint felhívulja. A villanykörte révet fénye csak az asztal körül ülök arcát világítja meg. Ott perényi halálos, mély csend. A médium most az a fiatal leány, aki előbb az Ave Máriát játszott. Azután bekövetkezik az, amit csak a legkifoljtolebb képességű médium jelenléte tud létrehozni.

Materializáció és dematerializáció — egyszerre

A mályvaszín függönyvel álló pianinó körül különös jelenség játszódik le. Először a fekete-fehér billentyúk, majd a kottatartó,

végül az egész pianino köddé foszlik, eltűnik.

Helyén teljesen tisztán látni lehet a függönynek azt a részét, melyet eddig eltakart. Es megtörténik az, amire a szanasz résztvevői sem számítottak.

A félhomályba burkolt függöny ráncal közlül lassú mozdulással kigöngyölődik egy hokszuk, légnemű, de a füstnél sokkal sűrűbb, teljesen átláthatatlan, foszforoszokló massza.

Kampalákú esápon, gyűrűformába tekeredve ereszkedik elő. Kínosan, lassan, vergődve formálódik. Ebben a pillanathban éppen úgy lehet hatalmas, bukkosvágú husángnak látni, mint lefelé egykunyuló, hosszú nyakon ütő torz embernek. Azután, lassan, lassan emelődik és vele szinte egyidőben újra ott áll helyén a pianino, Sári Pál.

A B-listás tisztviselők viharos gyűlése a régi képviselőházban

„A B-listára helyezésben nem az állam érdek, hanem a főnök antipatiája a mérvadó” — Kilenczzer holdas nyugdíjasok — A nagygyűlés átképző tanfolyamokaj, sürget a tisztviselőknak

Sárga falragaszok ezrei invitáltak a régi képviselőházban megtartandó gyűlésre a B-listás köztisztviselőket, a hivatalok népet.

A plakát alálrói között szerepeltek *Hallen István* volt kultuszminiszter, *Bernolák Nándor* volt népjóléti miniszter, *Schlachta Margit* és még mások. Délélt 10 óra körül már zsufolóság megtelt az ülésterem. Az öreg palota a gyakori ülésés dacára is ritkán látott ilyen főmeget.

Haller István nyitotta meg az ülést. Feszült esendően jelentette ki, hogy a köztisztviselők tábora, mely legtöbbet szenved, véletlenül tudja fékezni magát. *Nem fordulami jellegű megmozdulás* ez, de ma felttérkezés elszántsággal akarják megtárgyalni az égető problémákat.

Kördi-Netone János volt képviselő szóalt fel ezután.

— *A B-listára helyezéskor nem annyira államérdek, mint a hivatali főnökök antipatiája mérvadó.* A pénzügyminisztérium számvéviszke kiadott egy rendelkezést, mely szerint az elbocsátottak még működési bizonyítványt sem kapnak. *Ezer holdas tisztviselőket, főispánokat, diplomatákat nyugdíjasok, akik nem röstellik felvenni nyugdíjukat. A kormányknak nincs joga megtiltani köztisztviselők politikai szervezkedését, mert a köztisztviselők, mikor az állam szolgálatába lépnek, nem bocsátják áruba belkük.*

Bernolák Nándor volt a következő szónok. A nagygar közepostály szomorú helyzetét esetele.

— *A nagygar közepostály süllye.*

désének a faji küzdelem is oka. *A tradíciókban nevelkedett köztisztviselői osztályt ki akarja szorítani helyéről a zsidó intelligencia.* (Közbeiktatások: *Vass Jozsa öket megkereszteln!*)

Majd *Schlachta Margit* terjesztette elő két pontból álló határozati javaslatot, mely a B-listások jogviszonyának rendezését javasolja. A következő szónokok, *Konez József* esepeli főjegyző, *Simony Cézár* számvéviszkei tanácsos különböző társadalmi egyesületek támogatására biztositották a nagygyűlést. Beszédük alatt a közönség felváltva abengolta a kormányt, a Keresztény Nemzeti Alkalmazottak Szövetségét, az autótulajdonosokat, a siberelt, zsidókat.

Haller István záróbeszéde következett. — *Nem állíthatja a kormány — mondotta — hogy nem tud segíteni a tisztviselők nyomorúságán, mikor ezek vannak, akik luxusban tobzodnak. Kell, hogy Magyarországon terített asztala legyen minden dolgozóknak. Mely asztaltól csak azokat kergessék el, akik mások elől szokták elenni a kenyeret.*

Majd több pontból álló határozati javaslatot terjesztettek elő. Felhívják a kormány figyelmét a B-listás tisztviselők szomorú helyzetére. Az elbocsátottak számára átképző tanfolyamokat, munkaközvetítőt és új elhelyezkedésükhöz szükséges tüke rendelkezésre bocsátását kéri.

A nagygyűlés elfogadta a határozati javaslatot, melyet szerdán egy *Bernolák Nándor* vezetése alatt álló küldöttség fog *Vass József* miniszterelnök-helyetteshez juttatni.

Egyre hevesebb lesz a bolsevik propaganda Bécsben

Musz kommunista agitátor érkezett Berlinből — Thomann fosztoztatásra hívja fel a munkanélkülieket

(A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségétől.) A mult heten lezajlott fémunkás-sztrájk óta a kommunista propaganda ismét nagyobb nérvet keöltött Bécsben. A munkások körében egyre sürűbben jelennek meg kommunista agitátorok, akik a munka abbahagyására, sztrájkra akarják bírni az osztrák főváros munkásságát. Az államrendőrség megállapította, hogy az utóbbi napokban mintegy husz kommunista agitátor érkezett Berlinből Bécsbe, akik pénzti is hoztak magukkal az osztrák pártszervezet részére. Tho-

mann munkásvezér, az osztrák kommunista párt volt elnöke, akik két hét előtt fegyveléértés miatt ideiglenesen kizártak a pártból, nagygyűlést hirdetélt, amelyen azonban alig ezer munkás jelent meg. Thomann beszédében fosztoztatásra hívta fel a munkásokat és kiltatásba helyezte, hogy a munkanélküliek egész Ausztriából Bécsbe fognak masztrálni, meg fogják szállani a szállókat, ha éhesek lesznek, betelepednek a vendéglőkbe és ha je fogják öket tartóztatni, ugy ez sem bír, legalább lesz lakásuk és

BOROSHORDÓ

Tekintettel óriási hordókészleteinkre.

hordó-árainkat

szepember hó 19—27-ig

mélyen leszállítottuk

200 litertől 850 literig

Új hasított tölgyfából literje . K 1950
Új fűrészelt tölgyfából literje . K 1500

Böhm Kálmán hordógyár Rt

Budapest, VI. ker., Szabolcs ucca 19. sz.
Telefón 148-12 és 129-01. Sürgöncim: Hordósböhm

kosztjuk. A kapitalizmust — fejlesz be lazító beszédét Thomann — osakis ilyen erőszakos demonstrációkkal lehet kompromittálni és megdönteni.

Az osztrák államrendőrség a bécsi kommunisták fokozott tevékenységét a legnagyobb figyelemmel kíséri.

S. D.

Meglepő árakat fizetek viselői férjpukákért
Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefón 105-22

Frakk és szmoking
öltönyök kölcsönzése, keveset használt térülők legolcsóbban kaptatók. Bérmilyen férjpukákat állítók. órák és zék. Füst A. Lajos, VI. Szechenyi-utca 47. Telefón 203-26

BRILLIANSOKAT
gyöngyöket, régiségeket mindenkinél drágábban veszek. Szóhaly Emil, Király-ucca 51 (Teréziemplommal szemben)

TÉLIKERT
(volt Excelsior, Bábóci út 72. földemle)
Világúvárosi másor!
VIOLANTY-DUETT
Dr. Schuberfné Somogyi Adrienne
Ma zdrónva 5 órakor

FTC
sporttelepén
spanyol bikák és toreadorok
Szeptember 28-án délután pont 3 órakor
Jegyek elővételben kiadóhivatalkunban kaphatók

Teljes üzletfelosztás.

ból az árut külföldön megvásároltam és

Budapestben eddig nem létező

raglán-, öltöny- és gyermekruha-különlegességeket

míg a készlet tart, mélyen leszállított árban adom el.

Városi bunda szörmével már 2 1/2 milliótól

Schnur Henrik

VIII., Rákóczi út 15.

Mindenkinék érdeke, hogy kirakataimat megtekintse

Hol az destrukció?

Egyáltalán nem akarjuk szóvá tenni a csongrádi bombamerénylet most folyó tárgyalását, érdemileg, mert hiszen az ügy legilletékesebb fóruma előtt van. De viszont alig-ha térhetünk ki az elől, hogy le ne szegőzzünk bizonyos megtörténéseket amelyek substanciálisan nincsenek összefüggésben a tárgyalással.

A tárgyaláson megjelentek Ulain Ferenc és Lendvai István nemzetgyűlési képviselők is. Joguk volt hozzá, hiszen a tárgyalások nyilvánosak. Ulain a védők padjában foglalt helyet, mert ő ezt a szerepet tölti be, Lendvai István az újságírók asztalánál, mert neki viszont a képviselőiség mellett ez a kenyérkeresete.

Eddig rendben is volt a dolog. Ulainnak joga védeni a vádlottakat és Lendvainak joga tudósítani irni a tárgyalásról. De egyikük sincs joga arra még nemzetgyűlési képviselői minőségükben sem, hogy a tipikus bűnpár tárgyalásába országos közönséggel polikátt keverjenek bele a gyilkossággal gyanusított vádlottak jelenlétében, mert ezt tették. Lendvai az újságírók nyilvánvántól, Ulain Ferenc védői szerepétől állt vissza, amiért mindketten elnöki intelemben is részesültek.

Igy esodálkozni sem lehet azon, hogy a gyilkossággal vádlottak patronusalk példaadásától vérszemét kapva a perrendtartás biztosítói joguk kereteit túlmérenden vakmerő fellepéssel igyekeztek terrorizálni esküit tett hivatalnokokat, akiket szemtől-szembe megrálgalmaztak, meghazudoltak, úgy, hogy a tanuvalomásra beldézték tisztviselőket a bíróság védelmét kellett kérni és több alkalommal a tárgyalásvezető szokatlanul erélyes fellepésére és fenyegetésére volt szükség, hogy a vádlottak vakmerőségét megfékezzék.

Öszintén megmondjuk, hogy a csongrádi merénlyök vakmerőségén nem esodálkozunk. Évek óta tanui vagyunk hasonló jelenségeknek. „Gyilkosok — hallottuk nem egyszer a parlamentben — szabadon grasszálnak”, évek előtt alkövetett gyilkosságok felderítésénél mai napig, évek előtti bombamerényletek máig sem értek meg a tárgyalásra, beigazolódott, hogy a tétényi Gömbösvilla közönséges gyilkosokat rejtgettek, akik puccsot szerveztek, de senkinek sem jut eszébe, hogy Gömbös Gyula talán felelős is volna ezekért.

Ily körülmények közt alig lehet esodálkozni azon, ha a Piroksa testvérek és társaik naguk mögött érezve olyan patronusokat, mint Ulain és Lendvai képviselők, vérszemét kapnak és nemesak tagadnak, de vádolnak másokat, megrálgalmaznak köztviselésüket s úgy viselkednek, mintha nem vádlottak, de vádlók volnának.

Nem foglalkozunk a szolnoki tárgyalások érdemi részével s azt sem állítjuk, hogy a vádlottak padján ülők az igazi gyilkosok, vagy értelmű szerzők, de igenis rámutatunk arra a kóros állapotra, mely a kurzus hngyalókra s amely a „hazafias felbuzdulást” szankcionálta. Ilyet jogalamban nem ismerünk és ilyen nincs is. Aki más ember életére tör, az gyilkos és aki a gyilkosokat védelmébe veszi, az maga is azzá lesz.

Az Ulain és Lendvai-féle mentalitás teremtette meg az utóbbi években a „destrukció” divatosság lett fogalmát. Nincs egyetlen mondatuk a fogalom s az azt kísérő szó nélkül. Destruktívité kiáltanak ki ma is mindenkit, aki nem az ő szerkeztől, nem az ő szellemi kotyvasztékán téplakozik. Hát, nincs igazuk. A destruktívót ők üzük, ők destrualák, mikor hazug mentalitással állami, bírói és minden tekintélyt aláásnak, mely nem az ő szájuk ize szerint van.

Valóban elérkezett az ideje, hogy az igazságnak szabad út adassék s ne amnesztiát, de példaadó és elretentő büntetést kapjanak azok, akik szembeelvezkednek az állam törvényeivel akár felbuzdulásból, akár anélkül.

Vass József miniszter éles beszéde Szentgotthárdon felfegyverzett szomszédainkról

„Mit félnek tőlünk” — „Vegyétek el a kapákat, a borotvákat, a zsiletteket és a szalonavágó bicskákat”

Szentgotthárd, szeptember 21.

A szentgotthárdi kerület nemzetgyűlési képviselője dr. Vargha Gábor, vasárnap tartotta beszámolóját Szentgotthárdon. A beszámolóra a képviselők lekiérték Vass József dr. miniszterelnökkel és Barths János nemzetgyűlési képviselővel.

Vargha Gábor beszámoló beszéde után Vass József dr. miniszterelnökkel helyettes emelkedett szólasra:

— Sok szó esik mostanában — úgymond — azokról a tárgyalásokról, amelyek Párizsban, Genfben, Londonban, vagy a nagykövetek tanácsa előtt, vagy a népszövetség albizottságaiban, vagy annak plénuma előtt folynak. Ezekben a külföldi városokban, ahol különböző nemzetek képviselői öszgyűlnek, arról tanácsokznak hogyan hozzák rendbe Európát.

— Valami mozgatja ezt a sok embert, Párizsban és Genfben. Valaminek megértése: valamely igazságnak megvilágosodása. Ennek az igazságnak a megvilágosodása a mi reményesünk.

A mi reményesünk nem a fegyverben rejlik, mincénk nincse fegyverünk.

Van 35.000 katonánk, tehát 35.000 puszkánk és mindannyi részére 120 golyónk. Van néhány száz csendőrünk és rendőrünk, amelyek alig elégségesek arra, hogy ebben az országban egy felforgatást megakadályozzanak és a polgárságot megvédjék. **Nekünk nincsen fegyverünk. Hát akkor miért félnek tőlünk? Mit akarnak? El akarják tőlünk venni sarkunkat, akkor az ellenőrzőbizottság menjen Szentgotthárdra, a szentgotthárdi kasza- és kapogárda és**

vigye el a kaszákat és kapákat, a orvosoktól vegyétek el a lancettájukat, a borotválkozók kezéből vegyétek el a gillette késeket és vegyétek el a szalonavágó bicskákat. Minket nem kell lefegyverezni, minket lefegyvereztek.

Nekünk nincs több, sőt nincsen anyi fegyverünk sem, amennyinek tartására a trianonai békeszerződés minket feljogosít. Körülöttünk egyik állannak fegyverben áll 600.000 katonája, a másik 160.000 állandó katonával rendelkeznek nem számítva a csendőrséget és rendőrséget. A harmadik és negyedik helyen is így van. Sőt az egyik állam minden felnőt tagja fel van fegyverezve évszázadok óta. Mit akarnak mitőlünk? Azt, hogy tőredékényszerítsenek beunniüket? **Azt, hogy tettegyünk reményesüinkről, hogy elfelejtsük magyar nívoltunkat. Ezt az egyet hibba követelik tőlünk. (Eljenzés és taps.)**

— A politikáról azt szokta mondani a magyar nép, hogy ez az **urak huncutsága**. Azonban én valahogy szeretném megfordítani ezt a mondatot olyan formában, hogy most már bizonyos vonatkozásokban ez nem az **urak huncutsága, hanem huncut emberek urakodása** akar lenni. Mert amit mi a magyar parlamentben látunk: az egymás gyűlöletét, a pártok tusakodását egymás maradtá, a belesültebe való belegázolást, ami a pártklubokban történik és ami a sajtóban pártstrój néven kiömlik mint szennyhullám, ez nem képviseli a magyar nép politikai felfogását. **A magyar békét akar életének minden vonatkozásaiban. A magyar nép nem akar háborút, nem akar vért ontani.** Amíg 283.000 hadirokkant, hadiözvegy és árva van ebben a csonka országban, addig örök mementóként van előttünk a háború és az felhívás arra, hogy testvéreink hideg fej és meleg szív! A forráság nem a fejben, hanem a

szívben legyen, a fej legyen hideg, gondolkodó és nyugodt. A magyar nép békét akar. Ezt nem úgy értem én, mintha a magyar nép levelezte volna az ő régi erőnyelt. En nem a gyavaság bizonyítékát akarom rálok erőszakolni. **A magyar nép nem felejté el soha, hogy ezer éven keresztül vérezt ezért a földért.** A magyar nép nem fél attól, hogy ha arra kerül majd a sor a távoljövöben, hogy majd egyszer helyt kell állnia. A magyar nép most békét akar, a megerősödés békéjét.

Vigyázzanak a politikusok, mert aki politikát csinál, az felelős a milliók előtt azért, amit csinál.

Izgatni és elkészeríteni, a gyűlöletet a lelkekbe elhelyezni a legkönnyebb mesterség. Csak fekete lélek vagy vöröstüzbén égő lélek kell hozzá. De nekem nincsen jogom ahhoz, hogy ha az én lelkem sötét, a sötétséget átöntsem más lelkekbe, hogy azokat is sötété tegyem.

A helyettes miniszterelnök szavait hosszantartó eljenzés és taps fogadta. Ezután Lingauer Albin nemzetgyűlési képviselő mondott beszédet. A népgyűlés után a Schöberl-féle vendéglőben 150 terítékes banket volt. A miniszterelnökkel és a delutáni gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

Miért szabadságoltatta magát a Ferenc József-intézet kormányzója

Özv. Usetty Ferencné napi 18 szemlyre kap élmezést — A kultuszminiszter és Bartha kormányzó — Pongrác Alajos ideiglenes kormányzó nyilatkozata

— A Hétfői Napló tudósítójától —

A különféle kerületi kurzuskasznókban az utóbbi időben egyre többen sutognak a **Ferenc József nevelőintézet kormányzó állása körül felmerült és ma is elintézetlen bonyadalmaikról.**

Annakidején, amikor Usetty Ferenc kormányzó elhunyt, a kultuszminiszter, mint ismeretes, egyik közeli rokonát állította az intézet élére; e kinevezés azonban a közvélemény általános ellenzésével találkozott, úgyhogy a kinevezést miniszteri rokon jobbnak látta lemondani a kétségtelenül előkelő és anyagiakban sem megvetendő állásról. A kultuszminiszter ekkor Bartha József igazgatót nevezte ki a nevelőintézet kormányzójává.

Bartha József azonban rövid működés után megvált kormányzói tisztétől és szabadságoltatta magát.

Klebsberg Kunó gróf teljesítette a szabadságolás iránti kérelmet s azóta ideiglenesen Pongrác Alajos, a tanári kar egyik régi, érdemes tagja kormányozza a nevelőintézetet.

A különböző keresztény társaságokban, kasznókban most, az iskolai év kezdetével ismét sokat foglalkoznak ezzel a kérdéssel s igen különös és érdekes magyarázatát adják Bartha lemondásának.

Bartha József, mondják a hírek, azért nem vállalta az ország legelőkelőbb nevelőintézetének vezetését, mert

két nappal utóbb azonban állítólag maga a miniszter azt közölte Barthától, hogy vonja vissza a felmondását.

Klebsberg Kunó gróf tehát deavauálta a kormányzót, aki ilyen körülmények közt nem volt hajlandó az intézet élén maradni, hanem szabadságoltatta magát.

Özv. Usetty Ferencné egész családjával együtt ma is az intézet Ilona utcai székházában él.

Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter Bartha József helyettesítésével Pongrác Alajost bízta meg, aki a Hétfői Napló munkatársának ez ügyvel kapcsolatban a következőt mondotta:

— A leghatározottabban megcáfolum ezeket a híreszteléseket, amelyek nem egybecs rágalmaknál. Öméltósága májustól kezdve fizeti a rendes élmezési díjat, sőt május elsején, miniszteri rendeletre, három hónappal visszamenőleg is megváltotta az élmezést, maga és gyermekei számára.

E nyilatkozatból kitünik, hogy májusig tényleg ellenzólgaltatás nélkül utalták ki a megfelelő számú adagokat s így a kurzuskasznók suttogó hírei sem teljesen alaptalanok. Kétségtelen már most, hogy joggal érdekelheti a nyilvánosság: miért, milyen körülmények miatt szabadságoltatta magát Bartha kormányzó s mi az oka, hogy Klebsberg kultuszminiszter ezt a szabadságot meg is adta?

Ugy lehet, a felelet nem érdektelen dolgokra mutatna rá.

Neumann M. ruhaáruháza, Muzeum körút 1

Férfi öltöny
Férfi átmeneti kabát
Fiu öltöny
Fiu átmeneti kabát
Női ruhák
Női kosztüm
Női kabát,
Férfi-, női-, gyermek-cipők

Neumann M. ruhaáruháza, Muzeum körút 1

nemesak a növendékekét, hanem néhai Usetty Ferenc családjának kilenc tagját is el kellett látnia.

Ez azt jelentette, hogy minden ellenzólgáltatás nélkül naponta 18 adagot kellett kiszólgáltatnia, mert a volt kormányzó családja kettős adagot kapott.

A Ferenc József nevelőintézetnek 100 növendéke van s Bartha kormányzó a mai viszonyok mellett nem tudott előállítani 118 adagot, amikor csak százért fizettek. Ilyen értelemben jelentést is tett a kultuszminiszterimnek, ahonnan egy miniszteri-tanácsost küldtek ki. A vizsgálat mindben igazolta a kormányzó állásponjtját s a tanácsos felhatalmazta Barthát, hogy Usetty-nak 1924 február elsejére mondja fel a 9 szemlyre szóló élmezést. Ez meg is történt.

Lehet-e a kard a becsületvédelem eszköze?

Történelmi visszapillantás a párbaj eredetére — A kard harci eszköz — A világháború és a kard szerepe — A kard mint sport eszköz — Párbaj szakértők véleménye a párbajról

A magyar társadalmat az utóbbi időben lázas izgalommal töltik el azok az események, amelyek bizonyos lovagias ügyek körül felmerültek. A parlamentben is többször szóvá tették az ügyet és erősen kérte a nemzetgyűlés, hogy ezt a kérdést törvényhozással szabályozzák.

A párbaj-kérdés kétségtelenül súlyos társadalmi probléma és nem vagyunk egészen azok pártján, akik a párbajt az ovo elvetik, s nem is tartjuk a párbajt avult társadalmi konvencióknak csupán, mert el tudunk képzelni eseteket, amelyeket nem lehet bíról ítéletekkel elintézni.

A párbaj tehát, mint becsületvédelmi eszköz aligha kizárható ki egyelőre végképp. Ez a szakértők felfogása is. A kérdés, mely ma felvetődik és élénk foglalkoztatja nemcsak a szakértőket, de a társadalmat is, inkább az, hogy a kard főállhat-e továbbra is, mint becsületvédő eszköz.

Hogyan a párbajoztak a régiek

Az ember harcra egyidős az ember életével. Nemcsak a létfenntartási ösztön adott már a multban fegyvert a gondolkodó ember kezébe, hanem harcra való vágyát is. A legregyebb népek történetében megtaláljuk nyomait a párbajdalnak, még ha egyelőre nem is volt ez eszközök kiemelt szerepe a becsület védelmének.

Az ókori népek történetének lapjain megtaláljuk, hogy szembenálló népek csatáira előtt a vezérek páros viadalra döntötte el a csatát. Később a görögök, majd rómaiak fénykorában a párbajdal már sportzerűséget is nyertek s nemcsak a cirkszerekben álltak szemben egymással a gladiátorok, de a római patriúciók is izmaikat páros viadlokban edzették.

A középkorban

A párbajdal mint sport fejlődött becsületvédelmi eszközzé, de kétségtelen, hogy éppen a kard megvalósításában nagy hatással volt rá a korszellem.

A kard az ókori népeknek és a középkorban is harciszőz volt, fegyver, amellyel védte önmagát a támadásokkal szemben. A kard mint legalkalmasabb és legkézenfekvőbb harci és védelmi eszköz lett természet szerint a becsületvédelem fegyvervévé is. A kard a középkori népek történetében az ember védekező tevélysége volt. Mindenki viselt kardot, mely dísz is volt, fegyver is volt egyaránt.

Amig egykor népek és fajok szokásai szerint voltak más harci eszközök is, addig a kard internacionalis eszköze volt a védekezésnek és támogatásnak, amelyet a legregyebb népektől napjainkig feltaláltak.

A kard a világháboruban

Az újkor harci technikája azonban árnyat borított erre a legteljesebb harci eszközre is. A messzevívő fegyverek, a nagykaliberű ágyúk, gépfegyverek, lángszórók, bűzbombák stb. korakában, mikor a harcot nem a szemtől szembenállás, hanem a technika, a taktika dönti el, a kard évezredek vezető pozíciója is egyszerűen lealkonyodott.

A legutóbbi világháború pedig a há-

borúnak, a hadakozásnak, a támadásnak és védelemnek olyan perspektívát nyitotta meg, amely a kardot nem csupán nélkülözhetővé, de feleslegessé, sőt egyenesen nehézkessé tette.

A kard csak sporteszköz

A kardot a világháború degradálta egyszerű sporteszközzé s ezzel jelentőséget is kisebbítette.

Önkénytelenül felmerül a kérdés, vajon a kard alkalmas-e továbbra is a becsület védelmének eszközéül, amikor megszűnt harci eszköz lenni? És ha nem, van-e létjogosultsága a modern ember gondolkodásában a párbajnak?

Mit mondanak szakértők?

A Hétfői Napló felveti a kérdést és hasábjait rendelkezésre bocsátja is a becsület védelmének eszközéül, amikor megszűnt harci eszköz lenni? És ha nem, van-e létjogosultsága a modern ember gondolkodásában a párbajnak?

Klár Zoltán dr. főorvos, akinek a közelmúltban is több szenzációs párbaja volt és lesz, e kérdésben az alábbiakat mondotta:

— A párbajt annyiban tartom a becsület védelmére alkalmasnak, amennyiben a jelen pillanatban elképzelhetően megfelelőbb eszköz. Ha például egy nyilvános helyiségben üsseszóvalakozás történik, a pofon, a botnyá helyett helyesebb a sima névjegycsere, már csak azért is, mert így a felkeltő a megbízottakhoz kerül az ügy, amelynek befejezése után a két félnek nem lehet és nem szabad újabb akcióit kezdeni.

— Egyébként temperamentum kérdése, hogy valaki meglegező-e a hosszadalmas és kis pénzberségűt jelentő bírósági elégtételül? A párbaj — miután összetűzések, súlyos inzultusok mindig lesznek — még a nálunk érvényes formában a legelfogadhatóbb. Külföldi példák is igazolják azt.

Angliában és Amerikában napirenden vannak a boxmeccsek; a napokban hallottam például egy amerikai újságiról, hogy ott most az enékválasztási kortekampányban napirenden vannak a boxpárbajok. Két előkelő 50 éves felül levő politikusi barátságos beszélgetése egy ízben ingerült vitává fajult; végül is az öreg urak egymás sörtegetéséért azonnal boxmeccsre álltak. De nem csak ők, az egész politikáló és két pártra szakadt társaság: 20—25 pár verekedett meg egymással...

— Mégis, ha nálunk a párbaj eltörlésének kérdése napirendre kerülne, a párbaj eltörlése mellett szavaznék. Természetesen csak abban az esetben, ha azaz grüdjében a hadsereg is megszűntetné a párbaj intézményét. Fiképzhetetlen ugyanis, hogy a polgárság bíróságra intezze el ügyeit ugyanakkor, amikor a hadsereg minden neu-fegyverrel elintéztét ügyet „elintézetlen” ügynek tart. Példa erre Landauer Ede esete, aki mint ismeretes, halálos párbajt vívott egy tengerészhadnaggyal s emiatt szabadságvesztésre ítélték. Most feltételes szabadságon van s ekkorban kapott a hadseregtől egy felszólítást, hogy egy „elintézetlen” ügyében szerezzen lovagias elégtételt, mert különben elveszi tiszti rangját. Landauer Ede most választhat: vagy megverekszik és akkor mint visszacsó, még su-

lyosabb büntetésre számíthat, vagy pedig nem és akkor rangfosztás lesz a része.

— En az elégtételadás legfőrtiasabb formájának nem a párbajt tartom, hanem azt, ha valaki lecsapallapva, fértiasan belátja hibáját és a vele szembenálló meg tudja követni. Hogy ez mégis oly kevés esetben történik, azt a magam részéről „bocsánatkérés” kifejezésnek tudom be. E kifejezésben feltétlenül bizonyos megalázottság van, míg a másik fél, a megrocósót egy bizonyos kezgyelmi pózba helyezkedhetik. A megalázástól való felelem és a tartózkodás ösztönözéru az emberben, mert — hi-

szén az egészen kis zvarmek is, ha szülői valamely csinyjéért bocsánatkérését követelnek tőle, makacsodók előbb, örákig bóg esetleg, s csak megalázásig, a bocsánatkérésére. Ha ehelyett az ómódus kifejezés helyett bevezetnék a „fértias sajnálkozás” kifejezést, mint legteljesebb elégtételt, meggyőződéseim szerint majdnem minden esetben bekésen lehetne elintézni a párbajügyeket. Nem megdöbbenő, hogy mennyi lényeg dől meg a formák miatt!!

A párbajt, mint az indulatok bizonyos korlátok köze szorítják, jobb megoldás híján, szükségese nek tartom.

Jungerth Mihály lesz a moszkvai magyar követ

Csak a diplomáciai viszony felvétele után kerülhet a magyar-orosz kereskedelmi szerződés, a fajvédők offenzívát indítanak a kormány ellen

Szterényi József báró „túlhajtott dolog”, nak minősíti az egyezményt

A magyar-orosz egyezmény ügye áll napok óta a politikai érdeklődés előterében. Az egyezmény kulisszatitkaikról kitűnő forrásból a következő értesüléseket szerezte a Hétfői Napló munkatársa:

— Két héttel ezelőtt Bethlen István grófnak, Daruváry Géza külügyminiszternek és a berlini magyar követnek kívül senki sem tudott a készülő magyar-orosz megegyezésről. Hat nappal ezelőtt Kánya Kálmán követ és meghatalmazott miniszter azt a parancsot kapta, hogy utazték Berlinbe, ahol a magyar kormány nevében alá fogja írni a magyar-orosz egyezményt.

Kánya két óra múlva már vonaton állt, Berlinbe utazott és alárít egy órási jelentőségű szerződést, amelyről elutaszta előtt két órával még csak sejtette sem volt.

Az egyezmény — ma már ez teljesen kétségtelen — elsősorban politikai, másodsorban gazdasági. A szovjet ugyanis addig nem tárgyal, amíg ott hivatalosan el nem ismerik, illetve, amíg a diplomáciai viszonyt fel nem veszi az érdekelt állammal. Ez azt jelenti, hogy

a magyar-orosz árucserégyezmény és kereskedelmi szerződés megkötése előtt feltétlenül a moszkvai magyar és a budapesti orosz követ-séget.

Rendesen jól informált helyről szerzett értesülésünk szerint már ki is van szemelve a moszkvai magyar követ Jungerth Mihály követségi tanácsos személyében. Jungerth kapcsolata az orosz hatóságokkal kövismert. Ő vezette és hajtotta végre a fogolycsera-akciókat és ezen a téren nagy eredményeket produkált.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban fajvédők oldalról azt a lehetőséget vetették fel, hogy

a szovjet esetleg Kun Béla, vagy egy másik emigráns, illetve kimentett népbíróst is kinevezhet budapesti követévé.

Ezzel a beállítással szemben beavatott helyen köztük munkatársunkkal, hogy a berlini egyezményt megelőző tárgyalásokon ezt a kérdést előre tisztázták, ugyhogy

olyan orosz állampolgár, aki azt megelőzően magyar állampolgár

volt, budapesti szovjetkövetévé nem nevezhető.

A fajvédők egyébként erős offenzívát indítanak a kormány ellen a magyar-orosz egyezmény miatt, ha ugyan erre alkalmuk lesz. Ezidőszentig ugyanis

még világ, hogy a magyar-orosz egyezmény törvényjavaslat alakításában a Ház elé kerül-e, vagy sem?

Beszéltünk az ügyben

Szterényi József

báróval, aki a következők rövid nyilatkozatot tette az orosz-magyar egyezményről:

— Túlhajtott dolognak tartom a magyar-orosz egyezményt, amelyre semmi szükség nem volt. Jelentőségű nincs az, nem is bízom abban, hogy Magyarországja újra jó határsa lehetne.

500.000 korona női kabát
jómínőségű Himalaya
Gerő Márton,
Király uccá 22. (saroküzet)

Ismét kapható régi időkől bevált **Waldheim-jéle soványító-tea**
Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elejétől megváltoztatás nélkül, állandó sulycsökkenés mellett keves nyulánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Magyarországi főraktár **Szent Péter gyógyszerüzegyszefi laboratórium**
Budapest, VI., Felső arduer 22. szám

KOVÁCS VICTOR

Belvárosi Áruház IV. Váci u. 24

A külföldi kötött kosztümök, mellények, sportkabátok, kötött casaque-ok megérkeztek!

Központi Áruraktár VI, Király u. 10

Elfogták a Jutai par sikkasztóját a hűtlen pénztárnok két hónapig bujkált

A Magyar Jutai par Rt. mintegy két hónappal ezelőtt följelentést tett a rendőrségen, hogy a vállalat pénztárnoka, Kozma Béla nyolcvan millió koronát sikkasztott. Kozmát a lakásán keresték, de nem tudták megtalálni. A hűtlen pénztárnok megszökött.

A detektívek tudták jól, hogy Kozma nem mehetett messzire, sőt valószínűleg a fővárosban bujkál és csak azt várja, hogy ügyéről elfelejtsenek. Eppen ezért állandóan figyelemmel kísérték a lakást, hogy mikor tér Kozma haza. A detektívek szimata kibírónek bizonyult, mert Kozma abban a hiszemben, hogy más nem keresik, szombaton este visszatért a lakására. A detektívek persze tudomást szereztek róla és vasárnap reggel előállították a főkapitányságra.

Kihallgatásakor Kozma beismerte a sikkasztást. Elmondta, hogy eleinte csak kisebb összegeket vitt ki a pénztárból, abban a reményben, hogy tözsei nyereségéből majd visszatérhő a pénz. Nyereség helyett azonban folyton veszített és egyre nagyobb összegeket vitt ki, hogy a veszteségeket fedezni tudja. Kihallgatása után kihirdették előtte a letartóztatást elrendelő végzést.

Akinek a saját árúját kínálják megvételre

Százharminc millió értékű árut lopott el egy kereskedőegység — Vasárnap délelőtt letartóztatták a tolvajt és orgazdát

— A Hétfői Napló tudósítójától. — Székely Ignác szerszámmagykereskedő, bejelentette a rendőrségen, hogy Podmaniczky-utca 18. szám alatt lévő rakományt ellopott. Székely nagy meglepetéssel fogadta az ajánlatot, mert a vételre kínált furogép az ő cégének a speciális árúja, melyet a fővárosban csak ő árulhatott.

A dolgotól azonnal lementést tett Székely a főkapitányságra s Paulik kihallgatása során elmondta, hogy a speciális furogépet Misik Gyula kereskedőegységétől vette. Misik, aki már tíz éve áll Székely Ignác szolgálatában, a főkapitányságon bevallotta, hogy a rakomány két hónapok óta fosztogatta s mintegy 130 millió korona értékű árut lopott el összesen.

A főkapitányságon vasárnap délelőtt a tolvaj segedét, Paulik ügynököt és Niederröndler Sándor kereskedőt, aki szintén vásárolt Misiktől a lopott áruból, letartóztatták és most oly irányban folyik a nyomozás, hogy a kár nem haladja-e meg a bevallott 130 milliót.

Hamisfogót 12.000 K-ig
Aranyat, ezüstöt, brilliánt, ékszer, legdrágább vas z
lváncsics ékszerész, VIII. Boross u. 57

Korányi Frigyes báró: „Irtózom a politikától”

„Azt szeretném, ha politikamentesen dolgozhatnék Magyarországon a praxilitásán” — Alapítván kombinációknak bizonyultak a Korányi távozásáról terjesztett hírek

Korányi Frigyes báró genfi tartózkodása idején az a hír terjedt el, hogy a népszövetség genfi ülésének befejezése után nem tér vissza pénzügyminisztériumba, hanem visszamegy követnek Párizsba. Ennek a hírek nyomán megindult a kombináció és egyesek Bud Jánosost, mások Walko Lajost jelölték meg Korányi utódjául. A hír nem bizonyult valóznak. Korányi Frigyes báró Genfből hazaérkezett és egyenesen a pénzügyminisztériumba hajtatott, ahol átvette hivatalát és megfoglalta a főbiztos. Mosolygva válaszolt munkatársunknak arra a kérdésre, hogy igaz-e a távozásáról szóló hír:

— **Hadd kombináljak** — feleli Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter —, ha nincs más dolgom. En végem kötelességemet ott, ahová állították. Nem vagyok az a miniszterhez, ha találhatok nálam alkalmasabbat, szívesen félreálllok. Arra a kérdésre, hogy szívesen

ben viselné-e a párizsi magyar követség díszes, de kevésbé felelősségteljes tisztét, újabb mosollyal hártja el a választ a pénzügyminiszter:

— **Engedje meg, hogy ne feljebb lépjek** a kérdésre. Szívesen teljesítek bármiféle kötelességet, amellyel hazámnak szolgálhatok. Csak egyet mondhatok:

Irtózom a politikától és azt szeretném, ha politikamentesen dolgozhatnék Magyarországon talpraállításnak nehéz munkájában.

Munkatársunk a legilletékesebb helyeken is érdeklődött a pénzügyminiszter távozásáról szóló hírvadóságra iránt. Mindenütt a legkategorikusabban megcáfolták az alapítvánok bizonyult kombinációkat. Korányi Frigyes báró marad egyedül a pénzügyminisztérium élén. Bud Jánosnak más előkelő pozíciót szánt a kormány.

Százharminc új állást kreálnak a MÁV-nál

B-listás elhocsátások egy felől, új alkalmazotti felvétel másfelől — A nyugdíjazottak és B-listások jogos sérelme — Ügyüket a nemzetgyűlés elé viszik

Kormánykörökben szinte naponta elhangzik olyan nyilatkozat, hogy a szanálási törvény rendelkezéssel szer at nem lehet kitérni az állami alkalmazottak további elhocsátása elől. A sorozatos B-listások szokás továbbá az államháztartás súlyos helyzetére is hivatkozik, mint olyanokra, amely szintén szükségessé teszi az állami adminisztráció leépítését. Mialatt azonban illetékes helyen az állami alkalmazottak elbocsátásának szükségességét igyekeznek bizonyítani, olyan események történnek, amelyek illúzióriúsá teszik az egész létszámcökkentést.

A közönség körében is tudnak már arról a lehetetlen helyzetről — mondotta informátorunk — amelyet a MÁV adminisztratív és forgalmi kezelésében idétek elő a rendszertelenül összeállított B-listák. Az ebből előálló helyzetet fölismerték a MÁV irányítói is. Ennek következményeképpen mintegy 300 MÁV-tisztviselőt reaktívtáltak és további reaktívtalások is várhatók. Ezzel azonban nem ér véget az a folyamat, amely a rosszul végrehajtott létszámcökkentést igyekszik jóvátenni.

A napokban ugyanis az történt, hogy a kereskedelemügyi miniszter a MÁV igazgatóságának elterjesztésére 30 új tisztviselői állás szervezését engedélyezte. Ezekre az állásokra a MÁV igazgatósága a sok száz pályázó között ki is választotta a jeles és jó bizonyítványu reflektánsokat. Nem kis ványapu

volt természetesen a kiválasztásnál a jó öszeköttetésnek és annak, hogy ki volt az egyes pályázók a támogatja. Ezt a hárnyuc új tisztviselőt még ebben a hónapban beutálják az egvény vasúti tanyolyamra. Már most bizonyos azonban, hogy október közepéig újabb száz tisztviselői állást engedélyezzen a MÁV-nál. A MÁV igazgatósága erősen nézve már előterjesztést is tett a kereskedelmi miniszternek.

Jelfesző a nagyfoku munkanélküliségre, hogy 130 állásra ezidőig több mint 10.000 pályázó jelentkezett. Ez a körülmény mindenesetre gondolkodóba ejti a közvéleményt, amely méltán kérdezheti: mi értelme van az egész létszámcökkentésnek, ha a szanálási akció kellős közepén százharminc új állást szerveznek a MÁV-nál? Az is érthetetlen a közvélemény előtt, milyen célt szolgál a sokszáz család MÁV tisztviselő elbocsátása, illetve nyugdíjazása, amikor azokat gyakorlatlan, semmi szakismerettel nem rendelkző ifjakkal pótolja a MÁV igazgatóság.

Az új tisztviselői állások szervezéséről a MÁV-nál tudomást vettek a „végehánt” tisztviselőket és nyugdíjazott, munkabírói forgalmi alkalmazottak is. Ezek a közeli hetekben a többi állami B-listások és a szanálás során nyugdíjazott tisztviselők bevonásával országos nagygyűlést tartanak Budapesten. Erre meghívni készülnek több ellenzéki nemzetgyűlési képviselőt, akiket a helyszínen fölkernek, hogy ügyüket a nemzetgyűlésen tegyék szövé.

Hárommilliárdért házat vásárolt a kívándorlókat védő iroda

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Ismeretes, hogy a helygyűminisztérium már régebben megvásárolta a Köztetető-ut 4. számú kétemeltes házat, melynek tetefőre még egy emeletet építettek és az új emeleten helyezték el a kívándorlókat védő iroda hivatalát. Ugyanakkor itt rendezték be a kívándorlóknak számára szállodát. A kevés helyiségre való tekintettel nem tudták egyes szobákat építeni, hanem közös hálótermeket becsajítottak az erre szorulóknak számára.

A kívándorlókat védő iroda mint a ház új tulajdonosa felmondott a másik két emelet összes lakóinak, hogy a kívándorlóknak szállodája és étterme részére kellő helyiségeket szerezzen. Nagy nehézséget okozott azonban az, hogy a lakásrendelőt értelmében a lakók számára új lakásról kellett gondoskodni. Most azonban ez is megoldást nyert. A kívándorlókat védő iroda megvásárolta a Teréz-kört 27. számú háromemeletes házból kétmillióért és nyolcszázmillió koronáért. Erre a házra is új emeletet épít és idő költözteti a köztetető-uti ház lakóit.

Az építés és az átköltöztetés már a legközelebbi napokban meg fog történi. A Köztetető-ut 4. szám alatt pedig most már tágas és kényelmes, a célnak teljesen megfelelő helyiségben nyer elhelyezést a kívándorlóknak szállodája.

TANCPALOTA
Ezelőtt CERCLE DES ETRANGES
ERZSÉBET KURUT 53
Jegyelővétel Telefon: J. 73-23
Ma, záróra reggel
5
órakor

Szénásy Gyula

IV. Kristóf tér Szervita tér sarok

Az árusítás már megkezdődött.

A t. hölgyek körében máig is emlékeztet, hogy a múlt évben az akkor feloszlott „Belvárosi Selyemvásár” céget felvásárolván az egész árukézletet igen szerény haszon mellett juttattam a t. hölgyközönségnek. Ezt az akkoriban szenzációként hatott példanélküli olcsóságot még máig sem sikerült senkinek meg sem közelíteni.

Ezidén a körülmények ismét abba a kedvező helyzetbe jutottak, hogy megvehettem en bloc, olcsón a feloszlófélben lévő „Bristol” selyemáruház (IV. Petőfi Sándor-köz) teljes árukézletét és így megismételhetem a múlt év legnagyobb üzleti sikerét, a mennyiben e készlet is a **mult évi emlékeztet olcsósággal azonos — szinte egyedülálló — olcsó árakon ajánlom fel** a t. hölgyközönségnek.

Eladásra kerülnek: Crêpe de Chine, Crêpe marocaine, Crêpe Georgette, Pongis Foulard, semely Twill, Taffetas, nyomtatott Liberty etc.

A fővárosba özönlenek a vidék munkanélküliei

Miért nő Budapest lakóinak száma? — A pályaudvarokra napokon ezrével érkeznek a munkanélküliek — A kis egzisztenciák kávéhájaia lakóhelyért — A szanálás áldozatai

Az állami tisztviselőket B-listájával kezdődött el az úgynevezett „szanálás”. Ez a „gyógyítási” folyamat fokozatosan átterjedt az egész gazdasági életre. Az utóbbi hónapok során pedig már nemcsak az államháztartást „szanálják”, hanem a kereskedelmi és iparvállalatokat, kisserző cégeket és mindazokat az intézményeket, amelyeknél kisebb mértékben és ezrei találhat elhelyezkedést.

Miközben azonban a magyar gazdasági életet „szanálják”, jörszöten nő a keresetnélküli tömegek, vagy, amint éppen mondják, a „szanált” egzisztenciák száma.

A „szanálás” lett minden bajnak az okozója. A szanálásra hivatkozik az állam, amikor emeli az adókat és egyéb közzolgáltatásokat. Arra utal, amikor szűkíti az államháztartás kiadásait és munkásságát. A szanálással indokolják a magánvállalatok üzemi csökkentését és egész apparátusait leépítik. A szanálás akciói tetemi el az emberek vágányát, reményét és terneli ki a sokesztendő türes, szenvedés és nélkülözés után a tengennyi bajokat és az tessal tiz évvel a háboru kitörése és hat évvel a háboru befejezése után még kínosabbá és elviselhetetlenebbé a tömegek életét.

Budapest a munkanélküliek Mekkája

Noha az egész országban folyik a szanálás, talán egyetlen városban sem jár annyi „megszanált” egzisztencia, mint Budapesten. Bár a főváros volt békében is és minden időben a kétségbeesett egzisztenciák Mekkája, annál inkább azaz lett azonban a „szanálás” óta. Napoként százával érkeznek Budapestre olyan emberek, nők és férfiak, akik a nulliós város ezernyi kereseti lehetőségében bíva, remélnék munkalehetőséget találni.

Szomorú karaván a pályaudvarokon

A fővárosi pályaudvarok érkezési oldala vonatkezelések idején szomorúan érdekes képet mutat. Nyílt ruhájú, bánatos arcú férfiak és nők, főleg ismerős arcú ténfergek, kezükben kis csomagokkal a pályaudvaron és környékén. Itt állnak egyedül a nulliós város pályaudvarán. Nem várja őket senki, csak a nagyváros idegőli lármája és a teljes bizonytalanság. Különösen az esti órákban fájdalmas az ilyen szerezését próbáló „szanált” vidéki egzisztenciák helyzete. Ide-oda bolyonganak Budapest utcáin, de nem találhatnak otthonra. A szállodákban nem kapnak szállást. A portások gyakorlatot, őles szemre ugyanis azonnal felismeri bennük a „megszanált” vendéget.

— Mi, portások — mondja az egyik szülő portás — melegszerű emberek vagyunk, azonban már annyi emberben csalódtunk, olyan sokan „fognak” el fizetés nélkül, hogy most már nagyon megzúruk: kinek adunk szobát. Nagyon leromlottak ugyanis az erkölcsi viszonyok, a vendégek sem a régiók már és ők akarnak a portás jóhiszemiségéből megélni. Akárhányszor előfordult, hogy jólöltözött emberek kölcsönt kérnek és értéketlen csomagjuk hátrahagyásával meglögnak.

Hallatlan arányokban nő a főváros lakossága

A portásnak igaz van. Rendőrségi jegyzőkönyvek bizonyítják állításainkat. A rendőrségi bejelentéshatalmat pedig bizonygató arra, hogy a háboru legnagyobb bombalása idején sem nőtt napról-napra olyan nagy számban a főváros lakossága, mint amióta a magyar gazdasági élet szanálása megkezdődött.

Veszek férfiruhát tisztíruhat, te-magassabb áron. Alkalmi árúcsere. Agteleki 18. Népesszínház u. 18. Hivásra jövek. Blumenfeld. Telefon: József 22-42

Vásit férfiruhákat egyenruhákat, feher-neműket legmagasabb áron veszünk. Alkalmi árúcsere. Agteleki 18. Népesszínház u. 18. Hivásra jövek. Telefon: József 134-85

A szanálás áldozatai a legkülönbözőbb módon igyekeznek munkához jutni. Méltóságosok és kegyelmesek, sőt bankigazgatók ajánlólevelei és protezsztálai is kevesnek bizonyulnak azonban egy olyan állás elnyerésére, amely legfeljebb az éhehalástól menti meg a protezsztált. Szállodaiigazgatók kijelentései szerint nemzetgyűlési képviselők, miniszteriális főtisztviselők és előkelő közéleti személyiségek befolyásai érvényesülnek egy-egy jóismerősüket valamelyik szálloda kötelekőbe alkalmazása végett. Ajánlólevelek tömegével árasztják el a vendéglő- és kávéház tulajdonosokat is a szanált egzisztenciák alkalmazására érdekeltek. Az állás nélkül levegő vidékiek azonban csak biztatást kapnak. Napokon és heteken keresztül a legmegdöbbentőbb nyomorban kilincselnek ismerősökkel, jóbarátokkal, rokonokkal segítségért, azonban ekkor is legfeljebb ígérteket kapnak. Budapest ágyrajzainak jelentős hányada a vidékről ideözönlött munkanélküliekből kerülnek ki.

Koplatva tanulnak ifjaink az egyetemeken

Külön kell megemlékeznünk azokról a szerencsétlen ifjakról, akik júniusban fejezték be középiskolai tanulmányait. Ezek a fiatalok jellemző reményekkel és lelkesedéssel indultak neki az élet útjának, amelyek már az elején leförték, megtorpantak és életuntan figyeltek, lesik szomorúan kezdődött életük további alakulását. Azok az ifjak pedig, akik a gimnázium vagy reáliskola elvégzése után a budapesti főiskolák hallgatói lettek, egészen töltelen, sőt szobának nevezett lyukakban vetek maguknak szállást. Későbbesen állnak a nagy város forgatagában és egyelőre még a könyvesbeszérés gondjain sínesenek túl. Kettesével, hármassával

Járják ezek a főiskolai hallgatók a vendéglőket és kávéházakat, hogy reggeltől vagy ebédet, vacsorát vagy egésznapit ellátást biztosítsanak maguknak.

A szanálás azonban a vendéglő- és kávéházipart is tönkretette és így azoknak tulajdonosi köntényeinek megszűkített jötekegyokádusok kerület. Talán a szanálás mégis van egy eredménye: a fokozódott nyomor egy táborba tömörít azokat a vidékről Pestre került főiskolásokat, akiknek közös bajuk: a nyolcszázalékos, közös céljuk: a magunk-szerítés, ezek most felekezet-kilencszázalékos együtt rújják a pesti utcákat, együtt kilincselnek, hogy helyzetüket elviselhetővé tegyék. A lapok szerkesztőségében napoként jelennek meg vidéki főiskolai hallgatók, akik útmutatást kérnek arról, minezre, khez forduljanak segítségért a hol találnak meghallgatásra.

A szanálás mozaik-képéhez tartozik annak a megemlézése is, hogy a felső kereskedelmi iskolai tanárképző teljes ösztöndíjas helyeire föltöltötte nagy számban pályáznak a szanált bank- és magánintézmények. Ezek ugyanis hajlandók további éveken keresztül tanulni és hat évre állami szolgálatra kötelezni magukat, csakhogy a munka- és kereset-nélküliség lélekölő gyötrelmeitől megszabaduljanak.

A szanálás áldozatai

A szanálás erkölcsi téris is borzasztó rombolást végzett. Az iródkábel és egyéb állásokból elbocsájtott nők egy része az uccára került, szaporítván azoknak a szerencsétlenségeknek a számát, akik kénytelen fákjakkal és fáradt mosollyal, fénytelen fákó szemmel járnak a pesti éjszakában...

Talán a szanálás legkevésbé sajnálatra méltó „áldozatai” közzé tartoznak a tönkrement tőzsdések és egyéb konjunk-túra milliárdosok B-listára helyezett metresszei. Pedig ilyenek százával járják a pesti utcákat, új szerencsét keresve, mialatt volt mecsésaik a Markó uccán fogházban várják a tőzsdéi konjunk-túra újbóli fellendülését. Ez azonban nem akar bekövetkezni. Ellenben annál inkább éled és virul a „szanálás”, amely napról-napra új és eddig nem ismert nyomorúsággal „ajándékozta” meg a háborút, forradalmat átzenvedett — most pedig agyon-„szanált” magyar társadalmat. L. E.

Temesvári Imre elmondja a kormány intencióit a magyar-orosz egyezmény ügyében

Munkatársunknak alkalma volt a magyar-orosz egyezmény ügyéről Temesvári Imre kormányfőtanácsossal beszélni, aki a kormány intencióit a következőkben mondotta el a *Hétfői Napló* számára:

A kormányt a magyar-orosz egyezményről bizonyára az az általánosan helyesnek tartott intenció vezette, amely szerint igyekeznünk kell a magyar iparnak minden irányban piacot teremteni. Oroszország, amely a háború és a bolszevismus következtében teljes ipari pangásba került, ma már az újjáépítés útjára lépett.

Ránkérve pedig rendkívül fontos volna, hogy ebbe az újjáépítési munkába iparunkkal bekapcsolódhassunk.

— De fontos ránkérve Oroszország nemcsak, mint fogyasztó, hanem mint nyersanyag termelő állam is, mert az óriási mennyiségben termelt nyersanyagokat, amelyek Magyarországon — fájdalom — nincsenek, kompenzáció útján olcsóbban kaphatjuk Oroszországtól. Legnagyobbrészt mezőgazdasági állam vagyunk ugyan, de mindenkinek be kell látnia, hogy

szempontból is hátrányos lehetne ránkérve az orosz kapcsolat. Hiszen

ma már sok állam felvette a szovjettel az érintkezést és az ő ágenséik seholsem tudtak eredményeket elérni.

Nálunk is hiszem, sőt meg vagyok győződve, hogy attól az iránytól azok a néprétek is undorodnak, amelyek amakidején hallgatók idegen proféták üres taai felé!

— Pénzügyi szempontból is végtelenül fontos lépésnek tartom az egyezményt, mert a magyar ipar-telepek a szállítások tekintetében óvatosság lesznek és

csak biztos értékekért fogják áruikat exportálni.

— Utalok egyébként Gráts Gusztávról is, nyilatkozataira, akik egész Európa Magyarország legnagyobb közzgazdászának ismer el. Azt

természetesen tartom, hogy a közzvélemény most még idegenkedik,

kezdetben helyes az óvatosság.

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT legújabbakban veszek Gross Antal József hátrézt visszajuttat

a magyar ipart fejleszteni kell, mert különben a munkanélküliséget megszüntetni sohasem lehet.

Erre a célra pedig a legalkalmasabb olyan piacoknak a megszerzése, amelyekben *újszövén minden ipari cikk elhelyezésére talál.* — Nem hiszem, hogy politikai

Az őszi bevásárlásai a kalmával

tisztelt vendőimnek b. figyelmét felhívom dusan felszerelt és újabban kiegészített rakdárámra, ahol událegesen és elsőrendű gyártmányú áruk, tekintettel a kiváló jó minőségűkre, igen kedvező árban kerülnek eladásra.

Szövetosztályon:

Kabátvelőurok	Ezer kocsona	230
minden szímben	320, 270,	
Kosztümszövetek		150
divatcsukában	250, 150,	
Ruhászövetek	minden minőségben 210, 170, 140,	109
Kabátbélések	mintás udonszőrök	45
	50, 65,	
Perzsa utánzatok	(Ruhm): 40 cm, minden szímben 350,	280
Vatelin	50, 65,	59
Püffelmek	minden szímben, legl. minőség	140

Bárapyok, veloursaffonok, szalkinplüssök.

Selyemosztályon:

Maroquin	erős, fehér, legnehezebb minőség	270
Maroquin	modern, mintás	175
Crepe de chine	minden létező színb. 270, 250, 150,	165
Crepe Georgette	legnagyobb választ. 270, 250, 150,	125
Satin de chine	minden szímben	119
Trikószilyem	mintás, udonszőrök	220
Trikószilyem	minden szímben	210

Vászonosztályon:

Sifon	Jónióségű, 4gy. és fehér. 52, 25, 25,	23
Vászon	erős, tartós, jó	19
Paplanlepedévászon	előszáru minőség	85
Lepedevászon	150 cm. nagy választékban	54
Anginok és kanavásznak	erős minőség	23
Ingzettírek	legl., gyönyörű minták	29
Nadrágópperek	legjobb minőség	39

Ezenkívül zsebkendők, törülközők, ágy- és asztalterítők-készletek.

Mosósztályon:

Barchetok	új divatmintákkal	39
Fianellok	ruhákra és pongyolákra	28
Pigu barchetok	szőrbarchetok	39
Kartonok és delének	tartós minőségben	23
Butoráthuzat	szőnyökök és kartonok	32
Ciotok	minden létező miniben	58

Cérganadrágok és kreppek lezártított árakon.

Rövidáru- és csipkeáru-osztályon:

Cérganacsipkék	valacontona csipkék és betétek 5, 6, 4,	2
Filécscipkék	betétek és motívok	5
Püggőcsipkék	100 cm, 1/2 minőség	48
Sifonhímzések	és betétek	6
Selyemzások	rendkívül nagy választékban 25, 16, 8,	3
Kalpap és báronyszilyek	minden szímben	3

Kortyák, harisnyók, trikóáruk! Tszerek, szőnyökök, gombok, szőrmecsigók.

KLEIN ANTAL divatruházában Király-utca 53. (Akáca-utca sarok.)

CSAKORVOSI rendelő és sebészetegyek. Rákóczi-út 32. l. em. 1. Rózsaszal szobán.

HIREK

— Pestre tegnap beszékött az ősz. Mint egykor Ady Párisába, tegnap Pestre is beszékött az ősz. Deiben még a vénasszonyok nyarának bágyadt nap-sugara cirógatta a Dunakörzö monolitikus fenegeveinek burberry-ruháját, délután még kimenő eselőkök zartán had-falakat a Zöldvadász előtt. Estére aztán kősz ősz eldől csavargott be a városba a Rakosmezőről. Végigcsókolta a Fasar gesztenyéit, rozsdásra festette a Sziget lombját, a Halászbástya kőcsipkőit fölött gyönyörű mosolygott a Hold. A Duna fekete víztükrén fölött elnyújtva hógát a lilalámpás hajók szírénei. Tres lett a korzó. Némán ásitottak a padok. A Buchwald-nénik busan csukák be a kopott jegytáskáikat. Pestre tegnap beszékött az ősz. Egy-két diákgyerek várja meg ideálját a Szinkör előtt, a Horváth-kertben, egy-két kései romantikus még kart-karba öltve andalgó a Nyuhak szízetének vérszín avarán. Egy-két szívetföregnyit nyilat vének még a Zugliger padjaiba. A kávékoskó kiálltak az utcára. Azon gondolkodtak, hogy ugyan meddig lehet még kint-nyugni a teraszokat. A patikusok elették a szeptember elleni kenőcsöt és nagy, fehér téglékben keverni kezdtek a fagybalsamot. A budai nyarivendéglők kocsmárai egy utolsó káromkodtak. Pestre tegnap beszékött az ősz... (S.)

— Miksa szász királyi herceg előadás. Vasárnap délelőtt különös előadás színelője volt az Ügyvédi Kamara díszterme. A hercegből pappá lett Miksa szász királyi herceg tartott magas-szárnyalású beszédet a Feministák Egyesületének és Nők Nemzetközi Békéjéért. „No more war”-ünnepe alkalmából. A teremben, ahol máskor komoly fogások, még komolyabb és száraz paragrafusokról beszéltek, most az örköbék és emberszeretet igéit hirdette egy szíre reverendás lelkész, aki — mint a mesék királyja — szíre köntösbe öltözött, hogy a szeretet igéit terjeszse.

— Einstein kedden Bécsbe érkezik. (A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségétől.) Albert Einstein, a világhírű fizikus, a relativitás elméletének megalkotója, kedden Bécsbe érkezik és az osztrák cionista szervezet felkérésére több jötekményű előadást fog tartani a relativitás elméletéről, valamint a pacifizmusról és a cionizmusról, amely mozgalmakban, miként ismerete, szintén élénk részt vesz.

— Vasárnap megnyült a bécsi színház-kiállítás. Bécsi szerkesztőségünk jelentése szerint vasárnap megnyült a színház és zenéi ünnepeinek keretében a bécsi színház kiállítás, amely bemutatja az osztrák főváros színházi kultúrájának fejlődését az utolsó százötven évben. A városi múzeumban kiállított gyűjtemény szívetkönyveken, rendező utasításokon, színpad-konstrukciókon kívül a divat fejlődését is bemutatja a színpadi kosztümök alapján az utolsó másfél évszázadban.

— Hitler szabadon bocsátják. Ismételen felmerült a hír, hogy Hitler Adolfot, a német fajvédők vezetőjét szabadonbocsátják. Ma arról érkezik hír, hogy Hitler alkalmasint október elsején hagyja el a fogságot és ugyanakkor mint alkalmatlan idegen, kutasitják Bajorország-ból. A bajor kormány kebelében Hitler kiutasítása dolgában nézeteltérés merült föl. Egyes tagjai a mellett vannak, hogy Hitler Bajorországban maradhasson, de ha újra beletörekednek valami puccsba, bírálhatatlanságának elengedését viszonják és ki kell töltenie az elengedett öt évfélévi börtönt.

Hogyan óvja meg egészségét?

Eláruljuk! — Igylek reggel, délelőn és oszonnára egy csösző hiszt, erős, jó bakavör, pótlék nélkül! Itt ér-ségben tartja a szellemi frisseséget, fokozza a vese működését és így gyorsabb anyagcserét vált ki, ami jó közérzetnek alapfeltétele. A kávé azonban jó legyen.

Meinl Gyula r.-i.

Éles szocialista kritika a „kontreminőr” Bethlenről

Pikler Emil, Rothenstein Mór és Propper Sándor beszámoló beszéde

Vasárnap délelőtt az Aréna-uti Ké-ményseprő-vendéglőben nagy tömeg előtt tartott beszámoló a szocial-demokrata parlamenti frakció. Elsőnek Pikler Emil nemzetgyűlési képviselő mondott éles kritikát a szanálásról, amelyet kuruzslo munkáknak tart, ahol a beteg meghal. A kormány csak a bevételek előteremtésével törődik, de, hogy egységes gazdasági politikával munká-alkalmat teremtsen, azzal nem.

Utána Rothenstein Mór beszélt. Azok a törvények, melyet a nemzetgyűlés két év alatt hozott, csak terhek jelentenek a dolgozókra. De ki kell tartani, mert a parlamentarizmus az egyetlen eszköz, mely — mint Anglia példája mutatja — változást hozhat. Pillanattal eredményeket talán lehet meggon-dolatlanúsággal elérni, de azt meg kell tartani, már bajos. Csak fokozatos fejlődés útján juthatunk a nép igazi uralmához. Minden sikertelen akció reakcióra vezet, amit saját testünkön érezhetünk. Annyi sikerült elérni, hogy a reakció 5 év alatt nagyon csökkent, bár egy országban sem ért el olyan rokodot, mint nálunk. A kieszeselődés po-

litikáját azonban 5 év után sem akar-ják megcsinálni.

A munkásdélaldrá éneke után Propper Sándor emelkedett szószára. Ettől a nemzetgyűléstől, mely épügy, mint az első — terror útján össze, semmit sem várhatunk. A bevonuló szocialista képviselők nem szocialista programot adtak, hanem félretele a multat, közös munkára hívtak fel mindenkit. A magyar kormányzat azonban megkontre-mindta a demokráciát, Szalámi-politika csinált. Az országot Szalámi-rész-vénynek tekintették és megkontremi-nálták. De úgy jártak, mint a kontre-minőrök: „bevicikellődtek.” Es mint a jó kontreminőr, Bethlen Geubbán adott, Geubbán már vásárolt. Bethlen, amilyen jószámat a politikai tözsdén, bekapszolódik a demokratikus mozga-lombba, de olyan csinálna, ami miatt egyszer már tönkrement az orszá-g. A miniszterelnök lelke mélyen a reakció székél. De az árcsont, megmu-tatni a pófát, ki áll szemben! Az egész magyarságnak össze kell fogni, hogy ezt a rendszert elsodorjuk a helyérről.

Tizenhét államban védjegyzik a matyó himzést

A kézimunkák mellé diplomát ad a mezőkövesdi bíró — „T. M. Hungary” a védjegy

— A Hétfői Napló tudósítójától.

A háború előtti években, de különösen a kommunizmus bukása után nagy ke-lendőségre tett szert a külföldön a me-zőkövesdi matyóhimzés. A nagy kereslet, a konjunktúra aztán arra késztetett né-hány fővárosi üzletembert, hogy gyári gyorsasággal és egyformasággal állítsák elő a matyóhimzést. Kész mintákat küldtek Mezőkövesdre s ezáltal lassan-ként elvesztette eredeti népies jellegét a matyóhimzés.

A veszedly, ami e révön fenyegette a mezőkövesdi pártalan népművészetet, arra bírta a mezőkövesdi intelligenciát, illetve a közigazgatási hatóságot, hogy erőlyes kézzel védelmezzék a matyók színeiben, formáiban, kidolgozásában egy-aránt pártalan és értékes művészetét. A közelmúltban épp ezért egy bizottság alakult, élén Kissely Pál dr. mezőkövesdi főjegyzővel és Zsóry Lajos főszolgá-lbíróval, akik Saldos Béla dr. borsódi főispán közvetítésével e héteu felterjeszté-tek tervezetükét a belügyminiszter elé.

A tervezet szerint a mezőkövesdi ma-

tyó kézimunkák hitelesítésére egy ál-landó tiztagu bizottságot delegálnak, amely minden egyes darabot megvizsgál és védjeggyel lát el.

„Trade Mark Hungary” jelzésű védjegyter a mezőkövesdek tizenhét államban fogják bejegyeztetni

s az ehhez szükséges meglehetősen jelentős tökézt maguk a matyók adják majd össze.

A védjegyek kívül az említett tiztagu bizottság egy külön diplomával is hitelesíteni chajtja a kézimunkákat. Ez a diploma magyaros kivitelű lesz s díszí-tés matyó motívumokat dolgoz fel. Kül-jön érdekességet fog közölnözni a dip-lomának az, hogy a mindenkor kövesdi bíró állítja ki, írja alá. Az első ilyen diplomát Vámos-Kucz Mihály, a jelenlegi bíró írja majd alá.

Kétségtelen, hogy a matyó himzés, a matyó művészet céltudatos védelmére s terjesztésére szükség van s remélhető, hogy e védjegy-akciónak eredménye és sikere lesz.

liszletelésére. Utána a képviselők megtekintették Milano nevezetességét. Útjukon az olasz közönség ki-törő lelkesedéssel és éljenzéssel fogadta őket.

— Tetteintér tolvajok. Fenyeget Desző textilláru nagykereskedő cég Károly-körút 9. sz. alatti üzletében tettenérték Kohn Ilona esomagozókat, amint éppen lopott árut akart kivinni az üzletből. Vizsgálatot indítottak, amely megállapította, hogy a raktaőrök 30 millió korona értékű textilláru hiányzik. Kohn Ilonát vallatóra fogták, aki beismerte, hogy összejátszott az üzlet egyik segéd-jével, Goldstein Mihállyal, és együtt követtek el a lopásokat. Goldstein kis értékű árut vásárolt a cégtől és amikor azt Kohn Ilonának besomagozás végett átadta, akkor ő az előre elkészített lo-pott holmit hozzácsomagolta és így vit-ték ki minden egyes alkalommal. Mind-kettőjüket letartóztatták.

— Hamisított takarékpénztári be-tétkönyvek. A markoncéanti ügyész-ségi fogházban ismerkedett meg a sikasztás miatt letartóztatott Ho-tori Tibor magánhivatalkó Kronstein Józseffel. A fogház celájának unalmas esendőben, azzal szóra-lozta, hogy terveket szőttek, ha szabadulnak, miképpen lehetne mil-liókat szerezni. Nemsokára mind a két embert szabadlábra helyezték, s ekkor végrehajtották ravasz fur-fanggal készült tervüket. Két betétkönyvre 10-10.000 koronát helyez-tek el a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál, s az egyik könyvet elég ügyesen 170, a másikat 75 millió ko-ronára hamisították meg. Szereztek egy záloglási jegyzőkönyvet, s azzal az ürügyvel, hogy az árverés miatt sürgös szükségük van pénzre, beállították egy magánbankháza-ba a könyvekre 25-25 millió ko-rona kölcsönt kértek. Miután a bankban azonnal rájöttek, hogy a betétkönyvek hamisak, rendőrt hívtak, de mire az megjött, Kronstein megszökött, s így egyedül csak Horoti tartóztatták le. Az ügyész-ség most indítványt terjesztett elő, hogy a vizsgálobíró bocsásson ki nyomozó-levelet Kronstein ellen. Horoti ellen pedig csalás és okirat-hamisítás miatt rendelje el a vizsgálatot s a vizsgálati fogságot.

— A Rendőrtiszti Atlétikai Klub házavatása. Hétfőn délután négy órákor avatják föl a Rendőrtiszti Atlétikai Klub új óbudai sporthá-zát. Az ünnepélyes felavatásan Rá-kovszky Iván belügyminiszter is részt vesz.

— Öngyilkos lett egy 85 éves urias-szony. Gröndler Jánosné 85 éves ma-guzó az éjjel a Margit rakpartról a Dunába ugrott. Kimentették és a men-tők a Rökus-kórházba szállították.

— Kik pályáznak a hóhért állásra? Az állami hóhérnak, Bolt Mihállyal nyugdíjazási ügye még el nincs intézve, máris valóságos tölekedő sáncra indult meg ennek az állásnak megszerzésére. Volt katonatisztek, altisztek, tisztviselő-k keresnek protekcióit, mert hisz e nélkül még hóhér se lehet senki Magyar-országban. Tegnap egy nyugdíjas száza-dos jelentkezett az ügyrészegén és taná-csot kért, hogy milyen feltesszel és kvalifikaációval jár ez az állás. Amikor meg-magyarizták neki, hogy a fizetés vajmi csekély, mert hisz — a hóhér — altisz-csapán, azt felelte, ez nem baj, mert ez is szaporítja nyugdíjának csekély össze-gét. A legnagyobb nehézséget az állás elnyeréséhez az okozza, hogy a hóhérnak a törvényeségi orvosok előtt anató-miai vizsgát kell letennők. Ismernők kell a nyakcsigolyák felkésztés, hol kell megszorítani a hurkot, mert az embe-riesség — még a hóhérnál is — azt pa-rancsolja, hogy minél kevesebb szenvedéssel járjon a delikvens kivégzése. A hóhérjelöltnek megvizsgáztatása Né-meth Ödön és Minich Károly dr. egye-temi magántanárók, törvényeségi orvos-szakértők előtt történik, akik máris vá-lóságos ostromnak vannak kitéve, nehogy a felvételi vizsgán elbuktsassa őket. A pályázók ostromra csak akkor kezdődök istenizgásában, amikor a hivatalos up-ban a pályázati felhívás már megjelent. Egész bizonyos, hogy több lesz a pályá-zó, mint ahány embert a hóhérra kinevezett ember egész életében felköt.

Gondolkozás nélkül

veheti most már a házi-aszony a régóta megszo-kott s megkedvelt Franck-dobozt.

Az új barna-kék-fehér címken különösen előtérbe lépnek a „valódi Franck-kávépótlék” ismertetőjele, nevezetesen a „Franck” név és a „kávédaráló” miáltal az utánzatokkal való meg-tévesztés lehetetlenné válik. A „valódi Franck-kávépótlék, a kávé-darálóval, a kávénak erőt, izt és zamatot ad.

A román kormány nem engedi vissza a Délamerikába vándorolt magyarokat

Visszatelepítési akció a Brazíliába vándorolt magyarok körében

(A Hétfői Napló délamerikai levelezőjéről.) A lelkiismeretlen rabizlakerekedők, a kivándorlási ügynek által Brazíliába csábított és ottan nyomorgó magyarok körében visszatelepítési akció indult meg. Az akció élén Orbán Leo, a Rio de Janeiroban megjelenő „Délamerikai Magyar Hírlap” szerkesztője áll, aki összeköttetésbe lépett egy a magyar, mint az összes kizsákmányoló konzulátusokkal. Közbenjárásának eredményéről lapjának legújabb számaiban közli, hogy a magyar és csehszlovák konzulátusoknál sikerrel interveniált, Jugoszláviának nincsen képviselete Brazíliában. Románia azonban nem akarja visszafogadni a nyomorgó magyarokat, Szentzácás ekkékből az erősebb részletek elhagyásával a következőket reprodukáljuk:

— Román honos magyarjaink a legulsósbah helyezésbe kerültek. Lapunk hasábjain megemlékeztünk már arról az akcióiról, mely visszavándorolni akaró honfitársaink kedvezményes áru hazaküldésére a legeszebb eredményekkel kecsegtetése irányul. Ez a megindított tett, az úgy sima lefolyása elé azonban súlyos akadályok kerültek, melyeket a nyilvánosság előtt kell szelöltetniük annak is inkább, minthogy az egész dolognak koromsóit politikai háttérre van. A szépen induló akciónak teljes kifejlesztését és sikerét a politika akadályozta meg, még pedig olyan eszt, egy olyan visszataszító politika, amelyre a világtörténelem nem tud példát mutatni és ennek a precedens nélküli politikának az éle egyenesen a magyar faj léteének ellen van irányozva. Soha nem voltunk hívei annak, hogy a fajok, felekettek vagy osztályok ellen gyűlöletet szítsanak, ám a románok legújabb arculcsapását igazán nem hagyhatjuk szó nélkül.

— A megindított akció a legszebb eredményekkel kecsegtetett. Wawra konzul úrnak csak a múlt hónapban 70 esetben sikerült magyar állampolgároknak lehetővé tenni azt, hogy jelentékenyen mérsékelt áron vándorolhassanak vissza hazájukba. Ez az eredmény indított hennél arra, hogy lépéseket tegyünk mindazon államok képviseleténél, melyeknek magyar nemzetiségű honpolgárai vannak. Mint nagyon szomorú tényket kell elkönyvolgatni, hogy a Jugoszláviai magyarok érdekében még csak lépéseket sem tehetünk, minthogy Jugoszláviának Brazíliában egyáltalán nincsen képviselete. Ezzel szemben az olaszok hangzón a csehszlovák követség magatartásáról megemlékeztünk. Itt annak bizonyoságnál, hogy a csehszlovák követség a kor szellemének megfelelő politikát szándékszik folytatni, a legnagyobb készséggel ígért meg, hogy polgárainknak nemzeti különbségre való tekintet nélkül, mint eddig, úgy a jövőben is mindenkor legjobb tudásuk szerint fognak segítségére sietni.

— Nem így Románia. A rioi román királyi konzulátusnál a legnagyobb megdöbbenésünkre intervenciónkra egész kerekén és világosan azt válaszolták, hogy egy külügyminiszeri rendelet értelmében mindazon, akik Brazíliába szülő utlevelet kérések és kaptak, elvezették román honpolgárságukat és így a konzulátus semmit sem tehet érdekükben. Hiába érvénylünk azzal, hogy egy ilyen rendelet semmis, mert hadilábon áll minden joggal és igazsággal, semminemű eredményt nem tudunk elérni. Kérésünkre Wawra ur, a magyar kormány képviseletén is közbenjáró a román konzulátusnál, azonban eredményt sajnos o sem tudott elérni. Kell e még ezekhez kommentálni? Ugy várjuk, hogy nem akarja el kell hinnünk.

Mindamellent van még néhány kísérőszavunk az ügyhöz. Hadd tudja meg mindenki, hogy van Európában egy „alkotmányos királyság”, melynek alkotmánya ilyen miniszteri rendeletekből van összerakva. Ez az Állam Európában van és a rendelet a XX. században látott napvilágot, holott hasonló Ázsta legsötétebb dűszungeljeiben is a legvakosabb anakronizmusnak minősítettek.

Elszején indul az első sinautójárát

Makó és Szeged közt sinautókkal bonyolítják le a személyszállítását — A viteldíj a gyorsvonati tarifával egyenlő — Válozatlan, a Máv. őszi menetrendje

A Hétfői Napló néhány héttel ezelőtt elsőnek jelentette, hogy a magyar magánvasutak rendszeresítési foglalk vonalikon a sinautó járatokat. E terveket elsőnek az Arad—Csanádi Egyesült Vasutak valóstította meg s már hónapok előtt megrendelte egy osztrák gyárban a megfelelő kocsikat.

A szükséges számú sinvasutak, értesülésünk szerint, e héten érkeztek Makóra s már a közeli napokban megártják valamennyivel a próbajáratokat. Az Aceev igazgatósága, értesülésünk szerint, most már halsdékáltnál be akarja állítani a forgalomba a sinautókat s az őszi új menetrendet már azok felhasználásával állította össze. Az első menetrendszerű sinautójárát október elszején indul s azontul rendszeresen ezzel bonyolítják le — egyelőre csak Makó és Szeged között — a személyforgalmat.

A személyszállításnak ez a módja kétségtelenül kellemesebb, simább a

Végre lehullott a fátyol szeméinkről. Megtudtuk végre, ki áll Romániában a Herbergerek, dr. Steiu Jánosik és hasonló emberek háta mögött. Vaksötéteben botorkáltak a mai napig. Látnuk ugyan azt, hogy a magyarok túlnyomó többsége román utlevéllel érkezik ide, de ki merete volna feltételezni, hogy a modern alapra fektetett rabizlakerekedés mögött olyan tiszteltemlő testület áll, mint a román királyi kormány? Most azonban, hogy a dologt éppen eme kormány hivatalos megbízottjának szájából halljuk, akarva nem — A Bratiano-kormánynak úgy látszik nem volt elég, hogy a választási urnák elisksztásával kizárta a magyarokat saját szűlföldjük sorsának intéséből, még magáról a szűlföldről is ki akarja őket zárni.

vasuti utazásnál, azonban kétséges, hogy kellőleg kihasználja-e a közönség, mert a tarifája igen magas lesz. — Az Aceev igazgatósága ugyanis, hogy a nagy befektetési költségeket némileg is behozza, a viteldíjat a gyorsvonati tarifa szerint állapította meg, annál is inkább, mert a sinautójárátok amugy is gyorsvonati sebességgel fognak közlekedni.

Itt említtük meg, hogy a Máv. igazgatóságának menetrendosztálva már szintén elkészült az új őszi menetrenddel. Az új menetrend, értesülésünk szerint, jelentéktelenül változtatja meg a Máv. mai forgalmat. Kisebb menetrend változások főleg a helyi vonatoknál lesznek. A helyközi forgalomból ugyanis kivonják azokat a járatokat, amelyek a nyaralási időnyre állítottak be a forgalomba.

Az új menetrend a Máv.-nál is október elszején lép életbe.

Meglátogattam Szabó Dezsőt

„Ha olasz volnék, talán ide vágyakoznék, de magyar vagyok” — „Csak a fajmagyarok keresnek fel” — „Már nem sok hiányzik ahhoz, ami szükséges”

Budapest utcáin napok óta óles plakátok hirdetik, hogy Szabó Dezső könyvtára eladó és kéri a közönség támogatását.

Budán, Szirtes-ut 4a., II. emelet 5. sz. alatt lakik Szabó Dezső. Az ajtóra két kis cédula van kifüggesztve. Az egyik közli, hogy a hivatalos órák d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig vannak, a másik pedig, hogy könyvkereskedők és viszonteladók könyvet nem kaphatnak. Csöngtetésemre maga az író nyit ajtót. Bemutatkozom, elmondom, hogy olvastam a felhívását és szeretnék vásárolni néhány könyvet. Nagyon udvariasan fogad, bevezet a szobába és biztat, hogy csak egész nyugodtan keresgéljek.

— A könyvek nagy részét már elvitték — mondja. — Volt vagy 8000 és alig 2000 maradt. Nagyon sok könyvkereskedő is volt itt. Mint a hiénák vetették magukat a könyveimre, de egyet sem adtam el nekik.

Az utolsó szavakat már ismert temperamentumával hangosan kiförve mondja.

— Miért adja el tanár ur a könyveit?

— Olaszországba készülök és ahhoz kell a pénz. Felhátorodva megkockáztatok egy kérdést utazásról és célját illetően, de ó faradt gesztussal legyint a kezével.

— Nem mindegy hogy hol van az ember? Ugyanazt csinálhatom itt is ott is. Ha olasz volnék talán ide jönnék, de mivel magyar vagyok, hát Olaszországba megyek.

Körülnézek. A falak melett végig 4—5 soros könyvállványok húzódnak, de bizony a legtöbb üresen tángor. Még egy kis asztal és egy szék van a szobában. Nehéz volna csak az írót is felszrolni azoknak a

könyveknek, amelyek még kaphatók. A régi és modern filozófia, természetudomány, történelem, irodalom legkiválóbb reprezentánsai találhatóak meg főleg francia nyelven, de sok a magyar, angol, német, olasz és néhány nagyon régi latin nyelvű könyv is. Az egyik polcon egy-öt, a zsidókérdést tárgyaló könyvet fedeztem fel. A könyvek kereskedések árának. Nézegetésem közben hirtelen megszólalt: — Érdekes, hogy a látogatók között a zsidó intellektuellek alig 2% -al vannak képviselve, de még ezeknek a fele is inkább érdeklődő és nem vásárló. Csak a fajmagyarok keresnek fel, sokan jönnek vidékről is, így például Keoskémre nagyon sok könyvet adtam el. De, hogy a zsidók miért nem jönnek, azt nem értem.

Átmegek a második, majd a harmadik szobába, melyek ép olyanok, mint az első. Kis cédulák jelzik, hogy az egyes könyvállványok 3—5 millióért kaphatók. Az egyik cédula meg a kéziratok árjegyzéke. A „Csodálatos élet” 13 millió, az „Új magyar ideológia fele” 1 millió, az „Ol” és az „Élet és Irodalom” egyes elbeszéléseinek vagy cikkeknek ára 200.000—500.000 korona között váltakozik, a „Panasz” 2 millió koronába kerül.

Megkérdézem, meddig tart a kiállítás.

— Nem sokáig — válaszolja. — Már nem sok hiányzik ahhoz, amennyire szükségem van. Ha egyet lesz, akkor megmaradt könyveimet odaadom valamelyik ismerősömnek, a lakást pedig lezárom egy eladom, mert 2 reaktáns is van. De amint megkezdődnek az előadásaim, beszüntetem az eladást.

Még egy negyedik szoba is van. Ez annyiban különbözik a többitől, hogy a közepén egy nagyon egyszerű a múlt század költőszobáira emlékeztető ágy áll. Néhány kép, egy fotel és 2 kis asztalka található még, amelyekre a kéziratok vannak. Bocsánatot kérek tőle, hogy ilyen sokáig zavartam.

— Nem baj kérem, csak tessék, bár egy kicsit álmos vagyok és le szeretnék fektüdni.

Az utcaán megnézem az óram: 45, tehát még másfél óra van hátra a tartózkodásom idejéből. Bár egyrészt ott tartózkodásom alatt nem volt nálam rajtam kívül senki, Szabó Dezső azonban úgy látszik nem vár több látogatót. Legalkább elgondolkoztam az időközön, amikor a legolvasottabb magyar írók az el kell adnia keszves évtizedek alatt összegyűjtött könyvtárát, hogy kivándorolhasson hazájából.

Hajdu Endre.

Nagy Endre
új revü konferánszai a
Terézkerüfi Szinpadon
Telefon: 65—54

Glyn Előny, Amerika legkedveltebb ifjósága világhíri regénye filmen
HAT NAP
9 felvonás az amerikai (Széde) ózárjainak életéből
Főszereplő:
Corine Griffith és Frank Mayo
A KAMARÁBAN
Gunnar Toines legújabb filmje
Nick Carter kisasszony
A címszerepben:
Korena Bell
a legújabb és a filmcsillag
A Kamara előadásai 4/6, 4/8 és 4/10 órákor kezdődnek

Mozgóképek-Otthon
Constance Talmadge
„Zsuzsikám... drága...”
amerikai vígjáték 6 felvonásban
„Hat nap...”
Előny Glyn regénye 9 felvonásban.
Corine Griffith és Frank Mayo a főszerepben. (Goldwyn-Deák film)
Híradó
Előadások kezdete: 4, 6, 8, 10 órákor

A Notre dame-i toronyőr
építkezése és felvételei
2 évig tartottak
Minden színház közül legolcsóbb
Békffy-Kabaréja
Vidám Szinpad, Nagymező u. 17
Keleti Juliska,
Szöllőssy Rózi, Békffy,
Maly, Udjary stb.
Előadás pont 9 órákor!

31 a ghetto-ból
Salamon Béla
Liptai Imre bohózatában
a Terézkerüfi Szinpadon
Kezdeté fél 9 órákor Rendes befutók

OVOMALTINE
friss tejből, tojásból, dr. Wander-féle malatából és a legfinomabb hollandi kakaóból készült
természetes erősítő tápszer
A legkifőnőbb uszonna és reggeli
Egy közepesdobos ára 85.200.— korona
forgalmiladóval együtt

Somogyi Nusinál az „Arvácska” első és második felvonása között

Pontosan igazán nem tudom, hogy hányadszor játszák ma este az Arvácskát, annyit tudok azonban, hogy ez a páratlan sikerű operett erősen közeledik a negyedik jubileumához s azt is tudom, hogy — mondják — az eddigi 85 előadást az „Arvácska” en suite csinálta meg s hogy annak mindenik előadásán résztvett a sikeres egyik főtenyészője: Somogyi Nusi. Hogy Somogyi Nusinak jutott most is a legnehezebb feladat, az kétségtelen, mint ahogy kétségtelenül mindig a szubrett-primadonnáé a legterheesebb tisztség az operettben, mert hisz annak játszania, énekelnie és táncolnia is kell. Nos hát, Somogyi Nusi már a harmadik jubileumon túl is játsza, énekl, táncolja Mici szerepét a közönség tünélté tapsaitól kísérec. Vasárnap az „Arvácska” első felvonása után belátogattam a Somogyi Nusi előtérjébe, tudtam, hogy ebben az időben egy kicsit ráér. Azoknak a sokaknak, akik arra kíváncsiak, hogy kedvenc színésznőjük milyen a magánéletben s akiknek minsem szerencsésnek Somogyi Nusit személyesen is ismeri, elárulhatom, Somogyi Nusi valóban olyan az életben is, mint a színpadon, csupa kedvesség és csupa közvetlenség. Es csupa temperamentum, amikor most itt az öltözőben ezeket mondja:

— Soha nincsen más tervem és más célom, mint éppen ez a darab, amelyikben kedvemre való szerepet játszhatok és az „Arvácska” Micije nagyon kedves nekem.

Mondják, hogy vannak színésznők, akik hamar megunják azokat a szerepeiket, melyeket sokszor kell en suite játszaniok, még az esetben is, ha sikerülk van vele.

— Lehet, hogy vannak ilyenek, én nem tartozok azonban ezek közé, ma is éppen olyan kedvvel, odaadással játszem az Arvácskában, mint a premieren. Ha érzem, hogy sikerem van, az mindenért kárpótol.

S én, aki a darabot már a budai premieren láttam, most lementem a nézőtérre, hogy megnézzem a még hátra levő két felvondst.

Valóban úgy volt. Somogyi Nusi ép olyan friss volt, ép olyan invenciózus volt, mint a budai premieren. De a publikum is úgy viselkedett, mint a premieren, melegen ünnepelte őt minden száma után...

Barna Jenő

HEVESI SÁNDORRÓL mindenki azt hiszi, hogy nagy haragot tart fenn Bajor Gizivel, hütlenné lett tagjával. A benteselek azonban tudják, hogy Hevesi a Nemzeti Színház sikerének egyik osztályosára nemcsak hogy nem haragszik, hanem jóban is van vele, sőt, nemcsak hogy jóban van, hanem még szerepet is ad neki. Hevesi ugyanis lefordította Shaw „Szent Johanna” című komédiáját és a szövegkönyvet átadta Faludy Jenő vezérnek. A szerepkönyv első oldalán Hevesi a szerepeket ki is osztotta. A női főszerepet Bajor Gizinek adta, a két férfi főszerepet pedig Csontos Gyulának és Törzs Jenőnek.

Tassy Mária

A „Sasfők” reprián szerepcsés anspicumok között mutatkozott be a színház új tagja: Tassy Mária. Tassy Mária mint színakadémiai növendék olyan hívtörténetet áruít el, hogy Csillag Teréz legkedvesebb tanítványa lett. Az akadémia sikeres elvégzése után az Intim-kabarcóban vendékként lépett föl Tassy Mária és ennek eredménye volt Renaissance Színházbeli szerződés. A Renaissance Színházban „Aki a pofonokat kapja” című fő női szerepben szép sikerrel debütált Tassy Mária, akinek partnere akkor Csontos Gyula volt. Mintegy másfél évvel ezután láttuk csak viszont Tassy Mária-t és pedig a Budai Színházban, ahol a „Szerelom vására” Laviniáját játszotta el és pedig olyan rendkívüli sikerrel, hogy előadás után több direktor szerződési ajánlattal kereste fel. Tassy Mária Faludy Jenő vezérigazgató ajánlatát fogadta el s így lett aztán a Magyar Színház tagja.

SZÍNHÁZ

Hely-ár leszállítás készül a színházakban

Napok óta különböző formákban egyes igazgatók arról adnak hírt, hogy színházai helyárait mérsékeltek. Az egyik színház azt jelenti, hogy megszüntette a premier-helyárakat, a másik színház arról ad számot, hogy jegyjárai ugyanolyanok, mint az elmúlt esztendőben voltak, a harmadik színház egy olcsó napot hirdet, a negyedik színház pedig ötven százalékos gyugyevezett munkásjegyeket bocsátott ki és így tovább, a legtöbb színház kedvezményeket ígér a közönségnek.

A színházigazgatóknak erre a lépésére — mint ismeretes — az adott okot, hogy a közönség aranyparitási helyárait nem bírja megfizetni és így a színházak nézőtere üresen tündög estéknként a szereplők előtt. A színházigazgatók nemrég tartott ülésükön szóvá is tették ezt, sőt

már akkor komoly lépések történtek a helyár leszállítására. A Vigszínház igazgatója volt az egyetlen, amely élesen szembe helyezkedett ezzel. A színházigazgatók ugyanis a szezon elején közösen állapították meg a helyárakat. Akkoriban elhatározták, hogy a helyárak újabb megváltoztatása csak úgy történhetik meg, ha arról tudomást vesz a Színházigazgatók Szövetsége. Miután ez nem történt meg, a helyárakat csökkenteni nem lehetett.

Ma már azonban a színházigazgatók nagy többsége óhajta a helyárak leszállítását. A Hétfői Napló munkatársa most arról értesül, hogy a színházigazgatók e héten rendkívüli ülést tartanak, amelyen határozni a helyárak leszállításáról, amelyet ma már egyetlen igazgató sem ellenez.

SOMOGYI NUSI

(Mészöly felv.)

TASSY MÁRIA a Magyar Színház tagja.

Pfefferkorn

Írta: Ráfkay Márton

Nekem kedves darabom és megható emlékem a Drótostól, amelynek majdnem minden előadását megnéztem két évvel ezelőtt és álmodozva én vagyva gondoltam arra, hogy egyszer ha én is eljátszhatnám Pfefferkorn szerepét. És íme, álom valóra váltott, ma a Lánypák tüzében, a Fővárosi Operett-színház színpadán én is mint Pfefferkorn állok.

E percben azonban nem is magamra, hanem feledhetetlen elődömrre, Sziklay Kornélra gondolok, aki e zengő és dalos városnak éveken át kacagatója, hűséges mulatója volt és aki nál jobban nevetetni senki sem tudott a színpadon. Sziklay Kornél volt a mi álmunk hőse akkoriban, Sziklay Kornél, aki a „Drótostól”-ban volt a legjobb s a kinek alakítását soha nem fogja elfeledni sem a közönség, sem a színész. S ha én rém az ő sikerének csak egy kis szüra is jut, boldog leszek mint ember, boldog leszek mint színész.

Tere-fere az öltözőben...

A HÉT HŐSE kétségen kívül Vady Ilona és Somogyi Nusi, akik hétfőn este lépnek fel háromszázhatvanötödöszer a közönség előtt. A két színésznek egy álló esztendőszakadatlannal játszott, egyetlen egyszer sem pihent. A jubileum jutalma persze ezúttal sem marad el. Az egyik jublilás autóját kieserülék egy hatalmas Mercedes-kocsira, a másik jublilás pedig — ki kell találni a kettő közül melyik — megráasszony lesz.

A MENYASSZONYSÁGRÓL mi máj, júlia esztendő, mint az elmúlt két házassági szensációja, amelyről a lapok ezt írták: Ráfkay Márton nőül vette Kalmár Rózsit. Az esküvő valóságos expresszionai sebességgel ment végbe. Háromnegyed kettőkor autóbá ült a jegyespár, Kalmár Rózsit és Ráfkay és a két tanu, Molnár dr. és Sándor dr. és a IX. kerületi anyakönyvezető is elé vonultak. Az anyakönyvezető még éppen hazafelé készült, amikor a násznép megérkezett. Meg is jegyezte Ráfkay: — Első eset, hogy késés miatt felbont az ügyelő.

De persze nem írták fel, mert az anyakönyvezető, amikor meghaltotta, hogy milyen illusztris párról van szó, visszasieltt iradjába és összeadta a jegyespárt.

BEOTHY LÁSZLORÓL most híveset hallani. Amióta a színházai idegen kézre kerültek, a volt vezér, meglehetősen elvonultan él és csak kétszer volt színházban. Egyszer Rákosi Szidivel a Terézkerúti Színpadon, egyszer pedig a Magyar Színházban a Sasfők-nál. Ugy hiszik, a Sasfőket azért nézte meg, hogy meglássá, valóban voltak-e Napoleonnak is Marmorontjai!

A SASFŐK sorozatos előadásai egyébként a héten meg kellett szüntetni, mert Darvas Lili berekedt. Csoda történt azonban, mert a színpad a Sasfők helyett színekkerült. Tüzek főszereplőjeként is Darvas Lilit hirdette, holott Sándor Bökös játszotta, sőt nemcsak Darvas Lilit, hanem még néhány olyan, akik nemcsak hogy nem játszottak a „Tüzek”-ben, hanem már nem is tagjai a színháznak. A tévedés idejénkorán észrevették, de már a színpadon nem lehetett segíteni és így a „Tüzek” közönsége méltán elcsodálkozott, hogy mennyire megváltozott egyik-másik színész, színésznő, akit néhány napig nem láttak. Ugy halljuk, a színház el is csapta a nyomdászt, aki a plakátot kidnyomta és aki a színház igazgatóját éledeleté értesíteti, hogy a Tüzeket a hirdetett szereplők nem játszhatják.

Bécs: lanyha

Ausztria: ellenőrzésének meghosszabbítása ismét lanyha magánforgalmat eredményezett

(A Hétfői Napló szerkesztőségének telefonjelentése.) A vasárnapi magánforgalmat ismét az immár sablonossá vált megjelöléssel lehet jellemezni: lanyha. Az a körülmény, hogy a Népszövetség nem akar beleegyezni a külföldön fekvő 15 millió dolláros kölcsön-hátralék folyósításába, valamint ragaszkodik Zimmerman diktatór további ittmaradásához, igen deprimálólag hat. Szintuaz elkedvetlenítette a hangulatot az a híradás, hogy a Népszövetség Ausztriára, Magyarországra és Bulgáriára nézve fel akarja újítani az összehajlás után létesített katonai ellenőrzést. A vasárnapi magánforgalomban éppen ezért az árfolyamok szinte kivétel nélkül a legutóbbi hivatalos kurzusok növéjé alált mozoztak:

- Anglóbanic 150-155.000, Bankercion 110-112.000, Bodenkreditanstalt 260-262.000, Brit-Osztrák Bank 10-12.000, Angol-Magyar Bank 35-36.000, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1.000.000 körül, Osztrák Hitel 148-150.000, Magyar Hitel 150-152.000, Escomptegesellschaft 295-300.000, Ländlerbank 250-253.000, Merkurbank 105-110.000, Osztrák Nemzeti Bank 1.200.000 körül, Unionbank 135-138.000, Verkehrsbank 53-55.000, Kassa-Oderbergi 270-275.000, Alpine 37-37.000, Kőburg 37-38.000, Rimamurányi 132-133.000, Szlavonia 69-70.000, Felsőmagyarországi Bányák és Kohó 345-348.000, Salgótarján 463-465.000, Magyar. Áll. Köszén 2.500-2.530.000 és Urkányi 700-710.000 korona.

A hét mérleget felállítva, a hivatalos árfolyamok alapján kitűnik, hogy szinte az összes részvények lefelé irányuló tendenciát mutattak. Még az utolsó hetekben oly szilárd Rimamurányi is lemorzsolódott 2500 koronával. A Salgótarjáni 15.000 koronával kevesebbet ért a hét végén, mint a hét elején, ezzel szemben a magyar papírok közül a Magyar Áll. Köszén volt az egyedüli, amely emelkedett, még pedig 40.000 koronával.

A deviza és valutapiacra alig történtek nézeteltérések, a magyar korona és a budapesti kifizetés ismét 90 körül ingadoztak, a többi valuták közül csak a lei és dinár iránt mutatkozott érdeklődés.

Tornacipó 40.000 K
Sárdipó 145.000 K
Hócipó 250.000 K

I. rendű minőségben
Seffer Antal
tornászerek és sporteszközök gyára,
IV, Kamermayer Károly uca 3

KÖZGAZDASÁG

Bud János miniszter a tőzsdéi helyzetről

Bizik a tartós javulásban - Egyelőre nem lesz újabb bankárértekezlet

A bankvezéreknek az elmúlt héten kellett volna javaslatot tenniük a kormány előtt a tőzsdéi intézkedésekre. A bankárk második értekezlete, amely ebben a kérdésben hivatalos lett volna dönteni, elmaradt és azt egyelőre nem is tartják meg. A bankárértekezlet elmaradásáról alkalunk volt az elmúlt hét folyamán kérdést intézni Bud János miniszterhez, aki a következőket mondta a Hétfői Napló munkatársának:

- Nem szeretek tőzsdéi kérdésekről nyilatkozni! Helytelenültem ugyanis, hogy a saját állandóan foglalkozik az esetleges tőzsdéi intervenció lehetőségével. Az erre vonatkozó híreknek nincs konkrét

alajuk, mert semmilyen irányban sem történhet még döntés. A tőzsdéi intézkedések kérdése egyelőre a bankok magánügye, amelybe a kormányzatnak nem kívánja erőszakosan beavatkozni.

Munkatársunknak arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a tőzsdéi helyzetet legközelebbi alakulásáról, Bud miniszter így válaszolt:

- Ismétlem, ne foglalkozzanak folytatva a tőzsdén várható eseményekkel, inkább örüljenek annak, hogy egyes értékekben az árfolyamok emelkedésnek vannak. Bizom abban, hogy ez a javulás tartós lesz és az árfolyamok azután rövidesen stabilizálódnak.

Bankvezérek Londonban

Mióta a magyar szanálási kölcsön elhelyezése során London pénzügyi köréi oly meglepő előzenyiséget és jóakartot tanusítanak, a gazdasági élet vezető exponensei láthatóan minden lehető elkövetnek, hogy az angol pénzpiac érdeklődését a magyar gazdasági kérdések számára tartósan biztosítsák.

E cél érdekében a bankvezérek most egymásután Londonba utaznak, hogy az ottani pénzügyi körökkel érintkezéseket keressenek. Az utazásoknak természetesen egyelőre nincs hivatalos jellegük s a Londonba készülő bankvezérek számára mostanában önként adódik az utazás ürügyeül a wembley-i kiállítás megtekintése. A napokban

érkezett meg hosszabb londoni tartózkodásából Felner Henrik, a Kereskedelmi Bank alelnöke, akinek döntő szerepe volt azoknál a tárgyalásoknál, amik a magyarországi cukortermelési kompány biztosítására érdekében folytak, mindazonáltal a hozzáintéztet kérdéseket azzal üti el, hogy csak a világgépiállítás tanulmányozása végett időzött Londonban.

A napokban utazott Londonba családjával együtt Eber Antal, az Olasz Bank vezetője s rövidesen ugyancsak Londonba megy Weisz Fülöp, a Kereskedelmi Bank vezetője. Aligha esakis a wembley-i világgépiállítás kedvéért.

Barátságos magánforgalom

A vasárnapi magánforgalomban teljes üzletlenség uralkodott. A nap folyamán előfordult nagyröbbsézt tájékoztató árfolyamok: Szén 2300-850, Salgó 508-512, Móri Szén 51-53, Rima 149-152, Ganz 2350-375, Nasici 2025-2050, Ofa 530-540, Magyar Hitel 493-500, Osztrák Hitel 169-172, Hazai Takaréki 3400-450, Áll. Takaréki 122-125, Kereskedelmi Bank 1200-220, Ingatlanbank 210-215, Közúti 60-62, Városi 80-84, Nova 148-151, Levante 180-185, Karton 99-102, Phöbus 58-62, Cukoripar 2280-300, Östermelő 195-200, Georgia 375-380, Szafámi 1450-550, Bőripar 85-90, Czinner 84-90, Bródi Vagón 103-108, Viktória Malom 200-210, Budapesti Gőzmalom 123-129.

x Krausz Simon az Angol-Magyar Bank elnöke. Az Angol-Magyar Bank igazgatósága e héten tartott ülésben elhatározta, hogy az intézet rendkívül közgyűlést október 4-ére hívja egybe. Együttal az igazgatóság az intézet elnökéül Krausz Simont választotta meg.

Újabb 100.000 dollár kölcsönkötvényt helyezett el az Angol-Osztrák Bank. A magyarországi gazdasági viszonyok iránt megnyílvánuló külföldi bizalom egy újabb jelentős ál-

lomását jelenti az a körülmény, hogy az egyik budapesti banknak, az Angol-Magyar Banknak sikerült az amerikai pénzügyi körkben egy újabb, 100.000 dollár értékű kölcsönkötvény-pakettet elhelyeznie. Az amerikai csoport 84-es árfolyammal vette át a kötvényeket. Mintán a külföldi kölcsön magyar trancheának összege 23 dollár volt, a Kereskedelmi Bank 15 millió dollár és az Angol-Magyar Bank 100.000 dollár értékű címlet eladásai követ-

keztében alig 600.000 dollár értékű kölcsönkötvény van már csak a bel-földi piacokon.

x Az Országos Kereskedő- és Iparos-szövetség a detallkereskedelem veszélyeztetése miatt kongresszust hív egybe. Azon gazdasági viszonyok miatt, melyekhez a kormány gazdasági politikája, az óriási vámk, a többszörös forgalmi adó, a behozatali tilalmak vezettek, a fogyasztókötöztség nagyrésze Bécsbe utazik ruházati és más fontosabb szükséglet cikkeit beszerezni. A magyar detallkereskedelem kénytelen tétlenül nézni ezeket. Az Országos Kereskedő- és Iparos-szövetség ezen katasztrófiális jelenségek megszüntetése végett előterjesztéssel fordul a kormányhoz, melyben ezen bajokra rámutatva, a szomszédos államokkal való kereskedelmi szerződéseket megkötésé, a forgalmi adó reformját és a vámterhek mérséklésével a behozatali tilalmak sürgös megszüntetését kéri. Egyben rámutat arra, hogy a javaslatba hozott intézkedések hiányában a mai lanyha forgalom mellett az egész gazdasági élet sorvadása következni be, ami a legjobbi adóanyagokat fogja tönkretenni. Az Országos Kereskedő- és Iparos-szövetség, ha a kormány ezen bajokat gyökeresen nem orvosolja, országos kongresszust fog a fenyegető eszesedelem elhárítása céljából tartani.

x Jules Cambon és több francia bankér Bécsbe érkezett. (A Hétfői Napló bécsi szerkesztőségétől.) Vasárnap Bécsbe érkezett Jules Cambon volt belválgyökvet, az ismertevű francia diplomata, a Ländlerbank jeleghi elnöke. Vele együtt több párizsi bankér érkezett az osztrák fővárosba, így Alphonse Fürst, Charles de Gheest és Jacques de Gunzburg báró, mindannyian a Ländlerbank igazgatóságának tagjai. A francia finanszkapitecok a Ländlerbank státusának megvizsgálása után tanulmányozni fogják az osztrák viszonyokat és tárgyalásokat fognak folytatni több tervebe volt francia-osztrák tranzakciók ügyében. Bécsi közgazdasági körkben nagy fontosságú tulajdonitának Jules Cambon és társai látogatásának.

x Egy német szindikátus vásárolja a Magyar Villamosági papírokat. A legutóbbi tőzsdéi napok egyik érdekes eseménye a Villamosági papírok erőteljes árfolyamjavulása volt. A Tröszt az utóbbi 40 nap alatt több mint 80%-kal, míg a Miskolci, 90%-kal, a Phöbus 40%-kal növelte meg árfolyamát, de lényegesen jobb árfolyamot értet el a többi villamosági papírok is. Információk szerint a villamosági papírok emelkedése azzal áll összefüggésben, hogy a berlini Gesellschaft für elektrische Unternehmungen novu villamosági szindikátus szaporitani kívánja a társáijában levő Tröszt-részvények mennyiségét s ezzel párhuzamosan arra is kísérletet tesz, hogy a többi magyar villamosági vállalat papírjaiból is egy-egy jelentős minoritást megszerezzen.

Lakására jövök venni használt, felújított, katonavárató stb. Friedner, Róki Szilárd u. 22. III-19. Tel. 1. 62-48

Fiatalos, üde
kristályvázra arcbort varázsoló dr. Kaiserling HYVARIÓN szepítőszere, adagja K. 3.000. Forrártár: Török-gyógyesztár, K. 3.000. cca 12 szám. Opera-gyógyesztár, Andrassy út 26. szám

László és Fekete

ANGOL-SKOT GYAPJUSZÖVETEK ÁRUKÁZA, IV, KORONÁHERCEG U. 14-16.

Anglia legelőkelőbb gyárainak
férjfelme-különlegességéből
a végek száza érkeztek raktárra

A legnagyobb választékok nyújtjuk: divat és sportöltöny-téli és átmeneti kabát, zsakét, trakk, valamint szmókingöltönyre alkalmas kelmékben, melyek a mai szövési technika által előállított legváltozatosabb és minden ízlést kielégítő mintázatait tartalmazzák. Fenti kelmék bemutatása a cégünkől megszokott udvarias formák között minden vételkényszer nélkül történik. Mintákat bárkinek a legnagyobb készséggel adunk. Ezáltal a t. szabóiparosok helyzetének kívánjuk elérni, mivel a megrendelője által kiválasztott megkönyítések minta alapján az elkészítendő ruhadarabhoz szükséges kelmét nálunk közzétlenül beszerezhet

SPORT

Magyarország — Németország 4:1 (2:0)

Üllői uti pálya — 40.000 néző — Bíró: Retschury (Ausztria)

A meleg szeptemberi nap hatalmas közönséget vonzott ki a nyolcadik magyar-német mérkőzés színhelyére, az Üllői-uti pályára. Az érdeklődés nem volt hiábavaló, mert a közönség egy igen szép és élvezetes mérkőzés emlékével távozott a pályáról.

Retschury bécsi bíró szipelére a következőképpen álltak fel a csapatok: Magyarországi: Zsák (33 FC, később Fischer (VAC)—Fogl II., Fogl III. (UTE)—Rokken (FTC), Nyul (MTK), Blum (FTC)—Braun (MTK), Takács (Vasas), Orth (MTK), Szentmiklóssy (Vasas), Jeny (MTK).

Németország: Stuhlfaut (IFC Nürnberg)—Popp (IFC Nürnberg), Holler (IFC Pforzheim)—Lang (Hamburg), Kalb (IFC Nürnberg), Schmied (IFC Nürnberg)—Strobl (IFC Nürnberg), Harder (Hamburg), Hochgesang (IFC Nürnberg) Batle (Freiburg), Sutor (IFC Nürnberg).

Szép magyar támadásokkal veszi kezdetét a mérkőzés. A támadások előkészítésében a magyar válogatot csapat különösen szélsőséges támadkozik. A hatalmas fizikumu német védőjátékosok azonban régen vannak és kitűnő half-cornk révén próbálják a játékokat a magyar csapat terefelé juttatni. A 32. percben végre

minden offenzív kísérlet meghiusul. Félidő: 2:0.

A mérkőzés második része ismét magyar fölényvel kezdődik. Már a 3. percben Takács labdájára érinti a német hát-lót. (3:0).

A magyar támadások folytatódnak. Ennek ellenére a 11. percben

Rakkennek egy súlyos hibája góhos juttatja a németeket. (3:1)

A magyar csapat tempója ezután csökken, amelynek következményeként fölénybe kerül a német legénység. A pompában játszó német csatár, előn a kitűnő technikával rendelkező hamburgi Harderrel szemből-sebbs támadások intéz a magyar kapu ellen. A magyarok half-cornk révén kiszabadulva, a 23. percben Orth passzából és Takács lövésével megszerzik a negyedik gólt. (4:1).

A magyar csapat játéka általánosságban véve kielégítő volt. A Zsák helyett beállt Fischer a kapott gólt vehette volna ugyan, de nem az ő lelkiismeretét terheli egyedül. A Fogl-hátvédpar ki-tűnően látta el feladatát és keményen verte vissza a támadásokat. A fedezet-sorban Nyul sokat hibázott, ugyanez vonatkozik Rokkenre is. Blum nagy rutinja és technikai kézsége teljes fényben csillogott. A csatársor munkája tetszetős volt. Orth szokatlanul ambí-cióz játékos. Takács és Szentmiklóssy lendületes játéktípusa pompásan illeszkedett be az együttesbe.

A német csapatnak a fedezet-sor az erőssége. Kalb centerhalt pompásan irányította csatársorát. Stuhlfaut régi ismerősről. A pompás nérburgi kapus nem védhette a kapott gólokat. A hát-védék közül Popp volt a jobbik. A csatár- és egyben a csapat legjobb em-bere Harder volt, akinek méltó partne-re volt a nérburgi Hochgesang.

Retschury osztrák bíró a legnagyobb szakszerűséggel vezette a mérkőzést.

Szentmiklóssy az Orth kezdemé-nyezte gyönyörű akcióból megszerzi a vezető-gólt.

A gól által fellekkeltett magyar csapat továbbra is akcióban marad. Szép góllövések maradnak kiaknázatlanul. Később, majd Szentmiklóssy hibáznak.

A 41. percben egy, Rokken által előbroadt labda Lang, német hát-védő lábáról a gólya pattan. (2:0). Zsák ezután kiáll és helyét Fischer

szolgálja el. A németek a kapott gólról támadásokkal kísérleteznek, a két Fogl kemény védőjátékán azonban minden

Magyarország

1924. évi stafetabajnokságai

A MASZ vidéki propagandá versenye MAC és a KROE 2-2 senior bajnokságot nyert — MTK 2. MAC — FTC 1-1 ifjúsági bajnokságot nyert — 2. Senior 2 ifjúsági rekord és sok területi rekord

A Masz staféta bajnoki versenye a szezon egyik legsikerültebb versenye volt. Sok ricord és erő küzdelmek nagyon érdekelték a nagyszámú közönséget. A verseny szenzációja a MTK 500 m-es csapatversenyben gyenge szereplése a 4x400 m-es stafetában a KAOE és a MAC örösi küzdelme, melyet Kurunczy nagyszerű futása 49.21 döntött el a finisban a KAOE javára. A verseny eredményei a következők:

4x100 m. ifjúsági: 1. MAC (Darányi, Perliaky, Papp, Karolyi) 45.1 ifj. rikord. 2. MTK. 3. MOVE BSE.

4x100 m. senior: 1. KAOE a) (Mágyar, Vida, Kurunczy, Gerő I.) 43.1. Kitűnő idő. 2. MAC. 3. KAOE b) MTK a stafétaolt eljötté.

4x1500 m. senior: 1. MAC (Kultsár, Belloni, Sárvári, Bojczy) 77.13 orsz. rek. 2. MTK (Lichtig, Fonyó, Bokor, Gross) 77.14. 3. MTE (Steiner p., Saloboda, Csefay, Rózsa) 77.51. 4. FTC MTK is a régi ricordon belül futott.

4x1000 m. ifjúsági: 1. MTK (Wellner, Spitzner, Lehmetzer, Somogyi) 11.24.6 200 m. nyerve. 2. FTC. 3. Győri Hungá-ria.

500 m. 5-6 csapatverseny senior: 1. MAC (1+4+6+7+8) 26 pont. 2. ESC 51 pont. 3. MTK 78 pont. A letört MTK

3-ik helya feltűnő. Egyénileg 1. Kultsár MAC 16.09.5. 2. Király ESC 16.12.3. 3. Várady MTK 16.19.

4x100 m. ifjúsági: 1. FTC (Nagy, Göbel, Brunner, Lukács) 3.56.2 ifjúsági rikord. 2. MOVE BSE. 3. MTK.

3000 m. 5-6 csapatverseny ifjúsági: 1. MTK 19 pont. 2. FTC. 3. SZ. MTE. Egyénileg: 1. Somogyi MTK 9.56. 2. Besznáky FTC. 3. Weiler MTK. A 3-ik az MTE volt de a jury rossz jegyzése folytán helyezetlen.

4 400 m. senior. 1. KAOE (Gerő II., Steinitz, Gerő I., Kurunczy) 3.23.8. orsz. rikord. 2. MAC. 3. MTK.

VIDÉKIEK VERSENYE.

100 m. vidéki: 1. Földessy (Északnyugat) 11.7.

Magasprás vidéki: 1. Orbán (Dél) 178 400 m. vidéki: 1. Szántó (Kölet) 4.23.3. mp.

1500 m. vidéki: 1. Csekey (Postvidék) 4.23.3 mp.

Diékoszvetés vidéki: 1. Marvalits (Óbányagut) 42.77.11 2. Molnár (SZAK) 42.32.1.

400x200x200x800 m. staféta vidéki: 1. Dálnagyut 3.49. 2. Kelet. 3. Pestvidék. Kerületi rekord.

A magyar válogatott boxolók súlyos vereséget szenvedtek Németországtól

Magyarország és Németország boxoló-sportjának reprezentánsai vasárnap vívták első küzdelmüket. A mérkőzés délelőtt az Üllői-uti pályán került el-döntésre és ránk néve szomorú eredménnyel végződött.

A magyar válogatott boxoló-gárda 11:3 arányú súlyos vereségével végződött az első találkozás.

A súlyos vereség oka az, hogy a mérkőzés időpontja rosszul volt megválasztva. Boxolóink most a szezon kezdetén állanak, tréningjük hiányos és így az egyébként is kitűnő német boxolóknak nem került nagy fáradságába a gyermekelőbren járó magyar reprezentán-sokat legyőzni.

Részletes eredmények:

Légsúly: Adler (III TVE) győz Düb-bers (Köln) ellen. A kitűnő magyar versenyző biztosan győzte le német ellenfelét.

Bontamsúly: Erdős (MTK) győz Dom-görgen (Köln) ellen.

Pehelysúly: Nejsger (München) győz Vörös Pál (Lapterjesztő) ellen.

Könnyűsúly: Eckhardt (Hamburg) győz Schreiber (Spárta) ellen.

Weltersúly: Müller (Köln) győz Szé-kely (Spárta) ellen.

Középsúly: Riecke (Hamburg) győz Osztermann (III TVE) ellen.

Kisnehézsúly: Ntjepel (Berlin) győz Frank (TTC) ellen.

Végeredményben: Németország győz 11:3 arányban.

Botrányba fulladt a Műegyetem első ba noki mérkőzése

A Műegyetemi Atlétikai és Foot-ball Club vasárnap játszotta első bajnoki mérkőzését a Vérhalmi Futball Clubbal.

A mérkőzés botrányosan durva volt, aminek következtében Békés Már bíró 3 MAFJ-ítésként: Nasz-ladit és Szedlákot és Schubertet ki-lítozza és nemsokára utána küldött két Vérhalom-ítéskést is.

A sorozatos durvaságokra jel-lemző, hogy

Alm, a MAFJ kitűnő játékosá aqrzékódást szenvedett és kór-háza szállították.

A Vérhalom egy kiállított játé-kosa: Remmer, kiállítása után mellhevágta a pályaszolgát, amely esekedést újabb verekedést vont maga után.

A botrányos mérkőzést szerdán este tárgyalja az MLSz fegyelmi bizottsága.

Budapest (II. osztály) — Stájerország 3:0 (0:0). Bíró: Fabris (Jugoszlávia)

Budapest: Beneda (Ékszerész)—Oldk (33 FC), Gutwillig (B.A.K.)—Kupfer-schmid (Postás), Zloch (33 FC), Makóci (Ékszerész)—Praszko (Föv. TKör), Pipa (33 FC), Kovácsy (33 FC), Seiden, Reiser (UTSE).

Stájerország: Rosner—Friedrich (Grazer AK), Sinkovitch (Grazer Strassen-bahn)—Oroszi, Kreiber, Skasa (Sturm)—Dellinger, Haist (Sturm), Kowanda (Grazer AK), Toller, Waldhauser (Sturm).

A stájer csapat csak az első félidőben tudott ellentánni a kitűnő II. osztályú csatársor rohamainak. Gólnélküli fél-idő után a mérkőzés második részében rugta Oldk a magyar csapat vezető-gólját 18 méteres szabadrugásból. Ezután némi stájer fölény következett, a kitűnően működő magyar védelem miatt támadásai azonban eredménytelenek. A 30. percben Kovácsy kitűnő passzából Pipa rugta a második, majd néhány perc múlva a harmadik gól is.

A magyar csapat fölényesen és meg-érdemelten győzött. A védelemben fő-ként Oldk produktál kitűnő játékok. Társas: Gutwillig, sokat hibázott, Beneddől néhány szép védést látnak. A fűzfűt-sor legjobb embere Zloch volt. Kupfer-schmid már az első félidőben meg-sért, akit Urbán kielégítően pótol Ugyanez mondató Nekadomdrol is, aki a sérült Seiden helyére állt be. A csatársorban Pipa vezetett szép munkát, mellette Kovácsy inkább a támadások előkészítésében vette ki részét. Reiser megbízható volt, mint mindig.

A stájer csapatban Rosner kapust, Kowanda középcsatárt és Dellinger jobbájszélű illoit me a dícséret. Fabris zágrábi bíró kitűnően bírások-dott.

LÓSPORT

Alagi versenyek

Szeptemberi meeting. Kilencedik nap.

A szeptemberi meeting zárónapja nagy közönség előtt folyt le. Az egyes ver-senyben kevés lö indult, ami részben a bécsi konkurrencianak, részben pedig annak tulajdonítható, hogy egyes istál-lókban a köhögséj járványserrieren lépett fel. Mindazonáltal a Lovarogylet ismét egy eredményes meetinget könyvel-het el.

Részletes eredmények:

I. Kétlövéses verseny. 1200 m. 1. Patt (1 1/2 Gulyás), 2. Kusztos (1 1/2 Schejbal), 3. Koppány (p. Pritzner) nyh. 7 h. Tot.: 1000, 2800.

II. Alvány-díj. 2400 m. 1. Csak azért! (1 1/2 Stenzl), 2. Szamir (6 Kovács), 3. Vivat (1 1/2 Schejbal) f. m. Relacha 2 1/2 h. 3 1/2 h. Tot.: 1000, 2800.

III. Kettős lovadékesverseny. 1000 m. 1. Iváram (6:10r. Schejbal), 2. Roysterer (4 Nagy G.), 3. Boglár (p. Gulyás) f. m. Patricius 1 h. 2 1/2 h. Tot.: 1000, 1900.

IV. Kétlövéses handicapja. 1100 m. 1. Mörvenköny (6 Horváth), 2. Mit szől hozzá? (3 Schejbal), 3. Blondian (6 Kovács L) f. m. Barátom, Almom, Pronto, Neptisz, Delia, Fenyegeryer II, En garde, Tündér és La Gitana fejh. 2 1/2 h. Tot.: 1000, 7100, 1700, 1500, 1800.

V. Weller handicap. 1600 m. 1. Amst (8-10 r. Nagy G.), 2. Pour l'amour (4 Stenzl), 3. Bollandist (3 Horváth), f. m. Balduz 1 h. 5 h. Tot.: 1000, 1700.

VI. Vigasz handicap. 1000 m. 1. Pomoná (4 Csécs), 2. Faluszécs (p. Preb-ner), 3. Turán (5 Kovács), f. m. Maho-nia, Disappointment, Embona. Tot.: 1000, 4400 1800, 1500.

Budapesti ügetőversenyek

I. Kétlövéses verseny. 1500 m. 1. Zer-ine (Sittő), 2. Thonuzoba (Fityó), 3. Alé Wlen (Tomann). F. m. Kecsés, Zsándár, Aranka, Nógrád, Kollár, Hullám, Zada p., Kairó. Tot.: 1000, 1800, 1600, 6400, 2200.

II. Gömöri díj. 2200 m. 1. Rendellen (Tomann), 2. Gerezd (Mazzár), 3. G. E. G. (lov. Wahtler). Tot.: 1000, 3300.

III. Háromlövéses verseny. 1000 m. 1. Elja (Fityó), 2. Ilyen nincs (Bankó), 3. Rossa Revest (Cassolini). F. m. Jakab, Minka, Isti, Hldikó. Tot.: 1000, 5000, 1400, 1500, 1200.

IV. Handicap. 2100 m. 1. Flóta (Mazzár), 2. Jobban (Deák), 3. Lános (To-mann). F. m. Tilly, Dani, Gambrius, Eszredés, Babocsa, Tibor, Szabad junior, Katica. Tot.: 1000, 1100, 3200, 2400, 2000.

V. Aqua viva-díj. 2200 m. 1. Robert (Dózsa), 2. Pancsi (Cassolini), 3. Erse-rum (Czeloth). F. m. Bakter, Peckás. Tot.: 1000, 2300, 1300, 1100.

VI. Németvölgyi díj. 2200 m. 1. Kerész (Kovács), 2. G. Józsa (Mazzár), 3. Ga-ram (Mazzár). F. m. Esthaján, Várta, Urasság, Mikl, Gasolina, Csak előre. Tot.: 1000, 2000, 1400, 2200, 3200.

Kiadja:

'A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Kiállítási termek: Budapest VIII, Üllői ut 52/B sz. Ipartelep: VIII, Baross u. 39. Telefonhívó: József 2—41 szám

Egerváry és Társa műbutorgyár

Különleges műbuto-rok, művészi facsil-lárok és interieurok